

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 20 – 21 lutego 2016 r. na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie pierwszego stopnia studiów niestacjonarnych na Wydziale Nauk Społecznych Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA
członkowie:

- dr hab. Wojciech Downar – członek PKA
- prof. dr hab. Stefan Wrzosek – członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
- Sara Krawczyńska – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja na Wydziale Nauk Społecznych Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku, na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2010 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała PKA Nr 22/8/2009 z dnia 22 października 2009 r.).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny jakości kształcenia została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	W pełni	Znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.</p> <p><i>1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*</i></p> <p>System kształcenia na kierunku zarządzanie jest zgodny z celami sformułowanymi w Misji i Strategii Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej na lata 2012-2020 (Uchwała Senatu Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku nr 7/2012 z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie: uchwalenia Strategii Rozwoju Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku). Strategia obejmuje trzy główne obszary działalności uczelni: obszar kształcenie - wdrożenie modelu zarządzania jakością kształcenia; obszar - rozwój działalności naukowo-badawczej; obszar - współpraca z otoczeniem zewnętrznym.</p> <p>Celami strategicznymi w obszarze kształcenia są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A I – Jakość kształcenia, - A II – Prestiż uczelni, - A III – Wzrost konkurencyjności, <p>Cele szczegółowe w obszarze kształcenia obejmują:</p>
--

- I-1. Podnoszenie jakości kształcenia poprzez tworzenie warunków dla nowych form oraz doskonalenie form istniejących,
- I-2. Zapewnienie nowoczesnego procesu dydaktycznego.
- I-3. Monitorowanie i ewaluacja procesu dydaktycznego.

Działania w ramach celu szczegółowego I-3 to: zapewnienie funkcjonowania w Uczelni Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (okresowe oceny pracy nauczyciela akademickiego, ocena realizacji planów studiów i programów nauczania, ocena realizacji zajęć przez ankiety studenckie oraz hospitacje i wizytacje, komputerowy system antyplagiatowy).

Przy tak sformułowanych celach strategicznych, szczegółowych oraz ich działaniach wskazano na wysoką rolę jakości kształcenia. W uczelni nie sformułowano *Polityki zapewnienia jakości*, ale wskazywanie w strategii uczelni na pierwszych miejscach celu zapewnienia jakości kształcenia tworzy już znaczący fundament tej polityki.

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie powinna zostać dostosowana do wymogów prawnych, czyli zbudować program kształcenia dla profilu praktycznego. Dostosowanie to musi silnie wiązać kształcenie z rynkiem pracy. Kształcenie na profilu praktycznym wymaga szerokiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym z pracodawcami, wypracowania odpowiednich form współpracy które będą, wspomagały to kształcenie, w tym realizację 3 miesięcznych praktyk zawodowych, zajęcia odbywające się w warunkach zbliżonych do środowiska pracy. Przejście większości kierunków studiów na uczelni na profil praktyczny powinno znaleźć odzwierciedlenie w aktualizowanej strategii rozwoju uczelni z silniejszym powiązaniem z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W obowiązującej strategii 2012-2020 można znaleźć cel strategiczny A-II. *Prestiż uczelni* wraz z celem szczegółowym AII-1. *Dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb regionalnego i krajowego rynku pracy* i sześcioma działaniami: 1. Poszerzanie oferty edukacyjnej o nowe odpowiadające zapotrzebowaniu rynkowemu specjalności i kierunki, 2. Organizowanie w porozumieniu z regionalnymi instytucjami pracy nowych atrakcyjnych studiów podyplomowych, 3. Dokonywanie okresowej oceny oferty programów kształcenia w celu większego dostosowania ich do oczekiwań rynku pracy, 4. Współpraca z pracodawcami i lokalnymi instytucjami przy opracowywaniu programów studiów, 5. Zapewnienie staży zawodowych dla studentów i uczestniczenie w programach ułatwiających studentom wejście na rynek pracy, 6. Włączanie praktyków - specjalistów w proces dydaktyczny, organizowanie paneli z pracodawcami, za których realizację odpowiada Rektor, Dziekani i Kierownicy innych jednostek. Ponadto, cel szczegółowy AIII-3 - *Dostosowywanie struktury kształcenia do wymogów rynku pracy* z czterema działaniami: 1. stosowanie nowych technologii kształcenia, 2. zapewnienie kształcenia ustawicznego (studia podyplomowe, kursy, szkolenia), 3. zwiększenie kształcenia zawodowego w programach i planach studiów, 4. poprawa efektywności Biura Karier i Biura Praktyk jako instytucji monitorujących lokalny rynek pracy, które mocno wpisują się w nowe zadania uczelni.

Kształcenie na kierunku *zarządzanie* zostało przypisane do obszaru nauk społecznych ze wskazaniem 6 dyscyplin: nauki o zarządzaniu i ekonomii oraz nauk o polityce, prawo, psychologia i socjologia. Wskazane dyscypliny korespondują z dyscyplinami dla realizowanego w uczelni kierunku europeistyka, a minimum kadrowe tych dwóch kierunków jest prawie identyczne (6 na 9 osób), co powoduje, że zanika nurt kształcenia zawodowego na kierunku zarządzanie na rzecz ogólnego kształcenia w obszarze nauk społecznych, co może potwierdzać małe zainteresowanie kandydatów tak zbudowaną ofertą kształcenia. Budowa profilu praktycznego powinna dążyć do większego zakresu kształcenia zawodowego.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

Kierunek *zarządzanie* liczy niewielu studentów. Łącznie na 3 latach studiów licencjackich studiuje 70 osób, przy czym w kolejnych latach akademickich zmniejsza się liczba zrekrutowanych studentów. Wysiłki związane z utrzymaniem i rozwojem kierunku koncentrują się na dostosowaniu oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. Odbywa się to m.in. poprzez zmianę uruchamianych w ostatnich latach specjalności. Zgodnie z założeniem władz Wydziału budowana jest interdyscyplinarna oferta kształcenia (m.in. poprzez włączanie do programu studiów elementów psychologii, prawa,

nowoczesnych technologii informatycznych, zarządzania sportem, itp.). Dodatkowo wsparciem dla określenia najlepszej z punktu widzenia rynku pracy oferty kształcenia są prowadzone przez Uczelnię badania losów zawodowych absolwentów oraz osobno badanie opinii pracodawców o absolwentach. Prowadzone badania umożliwiają określenie przydatności konkretnych kompetencji nabywanych w toku studiów, jak również kompetencji oczekiwanych przez pracodawców. Podejmowane działania w tym zakresie są zgodne z przyjętym założeniem dalszego rozwoju współpracy z podmiotami otoczenia społeczno – gospodarczego.

Ponadto Uczelnia zamierza rozszerzyć zakres kształcenia z wykorzystaniem e-learningu. Szansą dla rozwoju kierunku *zarządzanie* może być przejście z profilu ogólnoakademickiego na praktyczny oraz zacieśnienie współpracy z pracodawcami, również w zakresie koncepcji i przyszłego profilu kształcenia.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Według informacji uzyskanej podczas wizytacji oraz danych w raporcie samooceny Wydział przyporządkował efekty kształcenia dla kierunku zarządzanie do obszaru nauk społecznych, w dziedzinach: nauk ekonomicznych (dyscypliny: ekonomia i nauki o zarządzaniu), nauk społecznych (socjologia, psychologia, nauki o polityce) oraz nauk prawnych (prawo). Powyższe dyscypliny określono w Uchwale nr 3/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. (z późniejszą zmianą). Zakres określonych dyscyplin jest stosunkowo szeroki biorąc pod uwagę opis efektów kształcenia kierunku zarządzanie. Dotyczy to w szczególności dyscypliny nauk o polityce. W kierunkowych efektach kształcenia nie ma istotnego udziału efektów, które nawiązywałyby bezpośrednio do tej dyscypliny. Również w treściach kształcenia zagadnienia z nauk o polityce mają niewielki udział (tj. poprzez przedmioty modułu zajęć fakultatywnych).

*1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.**

Uczelnia określiła efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* I stopnia w drodze Uchwały nr 3/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia opisów efektów kształcenia dla kierunków studiów o profilach ogólnoakademickich: administracja, kulturoznawstwo, zarządzanie, europeistyka, turystyka i rekreacja, (z późniejszymi zmianami). Przy opisie kierunku wykorzystano wszystkie efekty obszarowe z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opis efektów kształcenia jest sporządzony zgodnie z załącznikiem 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, w części dotyczącej profilu ogólnoakademickiego.

Łącznie dla kierunku *zarządzanie* sformułowano 59 efektów (W – 19, U – 24, KS – 16). Opis efektów jest sporządzony poprawnie. Poprzez efekty dobrze pokazana jest specyfika kierunku, w opisie efektów występują główne zagadnienia z zakresu nauk o zarządzaniu.

Opis efektów jest często szczegółowy, ale komunikatywny i konkretny. W jednym przypadku należałoby rozważyć zasadność formułowania efektów, które są do siebie merytorycznie podobne. Dotyczy to efektów K_W02 („określa i charakteryzuje genezę i podstawowe szkoły zarządzania i identyfikujące je pojęcia”) oraz K_W05 („wyjaśnia genezę nauk o zarządzaniu i omawia ich rozwój w kontekście przemian społeczno – gospodarczych”).

Efekty kształcenia sformułowane dla kierunku *zarządzanie* uwzględniają zdobywanie przez

studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji. Na przykład określono takie efekty jak: „formułuje cele, pytania i podstawowe hipotezy badawcze, stosuje właściwe metody i techniki pozwalające na rozwiązanie typowych problemów organizacji”, „zbiera i systematyzuje informacje, dokonuje samodzielnej analizy zjawisk gospodarczych, stosując metody statystyczne i ekonometryczne” czy „w toku dyskusji i analiz firmy i otoczenia wyrabia w sobie postawę „konstruktywnego krytycyzmu”.

Efekty przedmiotowe sformułowane są w sylabusach. Dla każdego przedmiotu określono na ogół około 10 efektów, z uwzględnieniem ich struktury (na ogół po 2-4 efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Na ogół efekty są sformułowane w sposób komunikatywny, nawiązujące do celów i specyfiki przedmiotu. W pojedynczych przypadkach efekty przedmiotowe dla konkretnego przedmiotu, mają takie same brzmienie jak wybrane efekty kierunkowe. Takie określenie efektów przedmiotowych powoduje, w niektórych przypadkach, zbyt ogólnie i niejasno sformułowane zakresy wiedzy i umiejętności nabywanych na danym przedmiocie (dotyczy to np. przedmiotów „Finanse przedsiębiorstw”, dla którego efekty przedmiotowe nie nawiązują bezpośrednio do finansów oraz „Socjologia”). Należałoby ponadto dokonać przeglądu sylabusów celem ich uaktualnienia, dlatego, że niektóre odniesienia, odnoszą się do efektów kierunkowych, które zostały zmodyfikowane (uchwałą Senatu nr 3/2013 z dnia 16.07.2013 r.).

Dla programu kształcenia na kierunku *zarządzanie* opracowana została matryca, pokazująca zależności pomiędzy efektami kierunkowymi a przedmiotami dla każdego z modułów (grup przedmiotów). W tym zakresie należałoby dokonać przeglądu zależności występujących w matrycy z punktu widzenia zrealizowania wszystkich efektów kierunkowych (np. efekty: „przedstawia projekt ścieżki rozwoju przedsiębiorstwa”, „definiuje zasadnicze cechy przedsiębiorstwa oraz organizacji należących do sektora publicznego i społecznego” nie są realizowane przez żaden przedmiot, albo przez przedmiot(y), który nie występuje na wszystkich specjalnościach. Wynika z tego, że w takim przypadku student może nie zrealizować wszystkich efektów kierunkowych przewidzianych w programie kształcenia.

W matrycy zależności znajdują się również przedmioty, które nie są związane z żadnym efektem kształcenia. Należą do nich „Komunikowanie społeczne”, „Matematyka”, „Marketing” oraz „Zarządzanie bezpieczeństwem”. Należy uznać to za niedociągnięcie do uzupełnienia, ponieważ w sposób logiczny, wynikający z sylabusu takie zależności w rzeczywistości istnieją.

W pojedynczych przypadkach zależności przedstawione w matrycy budzą wątpliwości. Np. efekt „posługuje się przepisami prawa oraz systemami znormalizowanymi przedsiębiorstwa (rachunkowości, bhp itp.) w celu wyboru działań” realizowany jest przez język obcy.

Dla wszystkich pozostałych efektów kierunkowych pokazane w matrycy zależności są logiczne, szczegółowe, łącznie z tym, że pokazana jest istotność danej zależności (w postaci liczby plusów).

Studenci kierunku *zarządzanie* podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili opis zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie losowo wybranych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zaprezentowanych przez eksperta ds. studenckich, studenci poinformowali, iż efekty te zostały sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiający ich zweryfikowanie, a także potrafili przyporządkować dany efekt do konkretnego przedmiotu. Opis zakładanych efektów kształcenia zawarty został w sylabusach do przedmiotów, które są prezentowane przez prowadzących na początku każdego z zajęć. Ponadto sylabusy są łatwo dostępne za pomocą strony internetowej Uczelni. Zdaniem studentów w sposób odpowiedni, w opisie zakładanych efektów kształcenia uwzględnione zostało zdobywanie pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych.

*1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.**

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym,

program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

Nie dotyczy

*1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.**

Pomimo niewielkiej liczby studentów kształcenie prowadzone jest na trzech specjalnościach (2 i 3 rok), tj.: „Zarządzanie sportem”, „Psychologia zarządzania” oraz „Zarządzanie zasobami ludzkimi”. Wszystkie prowadzone obecnie specjalności odpowiadają efektom sformułowanym dla kierunku i dyscyplinom, do których przypisane są kierunkowe efekty kształcenia.

Treści programowe podzielone są na kilka modułów (przedmioty kształcenia ogólnego, kierunkowe oraz specjalnościowe / wybieralne). Przedmioty w niektórych modułach pogrupowane są tematycznie (łącznie w ramach 13 grup przedmiotów). Daje to przejrzystą, uporządkowaną strukturę planu studiów, zgodną z opisem efektów kształcenia i przypisanymi dyscyplinami naukowymi. Dobór modułów jest właściwy i zapewnia wiedzę i umiejętności bezpośrednio związane z zarządzaniem (m.in. moduł nauk o zarządzaniu, ekonomiczny, specjalnościowy), ale również z zagadnień pokrewnych (m.in.: moduł finansowy, prawny, przedmiotów humanistycznych). Największy blok (110 punktów ECTS) stanowi grupa przedmiotów kierunkowych. Przedmioty wchodzące w skład poszczególnych modułów (szczególnie związanych bezpośrednio z zarządzaniem) dają studentowi solidne podstawy aktualnej wiedzy związanej z kierunkiem.

Treści programowe przedmiotów opisane są w sylabusach. Opis sporządzony jest odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. Treści programowe określone są na ogół w sposób szczegółowy, często z rozpisaniem treści poszczególnych tematów, odpowiadający nazwie i efektom danego przedmiotu.

*1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych przez studentów.**

Stosowane metody kształcenia określone są w sylabusach w części „Metody prowadzenia zajęć”. Do najczęściej stosowanych metod wymienianych w sylabusach można zaliczyć: wykład z prezentacją multimedialną, analiza tekstów z dyskusją, wykład problemowy, gry symulacyjne, praca w grupach, analiza przypadków krytycznych, rozwiązywanie zadań, itp. W wielu przypadkach wskazane są szczegółowe, specyficzne metody dla danego przedmiotu. Dotyczy to m.in. takich metod jak np.: rozwiązywanie zadań polegających na sporządzeniu sprawozdań finansowych (bilansu, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych i zestawienia zmian w kapitale własnym) dla wybranej spółki kapitałowej, tworzeniu planu kierowania projektem, ewidencji operacji gospodarczych na kontach księgi głównej i księgi pomocniczej, rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem schematów, ustaw i zadania do ćwiczeń praktycznych przygotowanych do pracy w systemie Symfonia, analizowanie sprawozdań finansowych i ocenianie sytuacji finansowo-majątkowej firmy na podstawie analizy wstępnej bilansu, rachunku zysków i strat oraz analizy wskaźnikowej. Wiele z metod dydaktycznych ma charakter aktywizujący.

Metody dydaktyczne są dobrze dobrane do formy prowadzenia zajęć i treści przedmiotu. Są właściwie zróżnicowane, na ogół uwzględniające specyfikę danego przedmiotu. W sporadycznych przypadkach metody dydaktyczne przewidziane w sylabusie wydają się niepełne, np. dla przedmiotu „Statystyka opisowa” (30 h. wykładu i 15 h ćwiczeń) przewidziano jako metodę dydaktyczną tylko wykład konwersatoryjny.

Metody dydaktyczne uwzględniają również nabywanie umiejętności związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań. Dotyczy to głównie metod i treści przewidzianych dla seminarium dyplomowego. W toku seminarium studenci nabywają takie umiejętności związane z

przygotowaniem do prowadzenia badań jak: formułowanie tematu, hipotez i celów pracy, redagowanie tekstów, zapoznanie z etapami postępowania badawczego, krytyczna i porównawcza analiza literatury, umiejętność opracowania zebranego materiału. Ponadto przewidziane są treści związane z umiejętnością formułowania myśli, wyrażania opinii i obrony stanowiska.

W ocenie studentów metody kształcenia stosowane na kierunku *zarządzanie*, a określane przez koordynatorów poszczególnych modułów, są właściwe. Zajęcia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń praktycznych, seminariów oraz praktyk zawodowych. Od roku akademickiego 2014/2015 część zajęć zrealizowano za pomocą platformy e-learningowej. Z oceny dokonanej przez studentów wynika, iż dobór metod jest adekwatny do tematyki prowadzonych zajęć oraz zakładanych efektów kształcenia i umożliwia ich osiągnięcie. Nauczyciele akademicki starają się aktywizować studentów za pomocą ciekawych dyskusji, poprzez organizowanie pracy w grupach oraz gier symulacyjnych. Jak poinformowali studenci, ze względu na to, iż zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w formie niestacjonarnej, kluczowym elementem, niezbędnym do zaliczenia poszczególnych przedmiotów, jest samodzielna praca studenta, poza godzinami zajęciowymi. Udział studentów ocenianego kierunku w badaniach naukowych opiera się przede wszystkim na przygotowaniu do pisania pracy licencjackiej. Zajęcia seminaryjne mają na celu zapoznanie studenta z podstawami warsztatu badawczego, umiejętnością analizy zebranych materiałów oraz wykorzystaniem efektów kształcenia zdobytych podczas całego cyklu kształcenia. Żaden, spośród obecnych na spotkaniu studentów, nie prowadzi samodzielnej pracy badawczej, ani nie jest członkiem koła naukowego.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia kształcenia trwa 6 semestrów. W całym toku studiów student realizuje 1.320 godzin zajęć (łącznie z praktykami 120 h), za które otrzymuje łącznie 180 punktów ECTS. Zajęcia są równomiernie rozłożone w semestrach. W każdym roku student otrzymuje 60 punktów ECTS. Czas trwania kształcenia oraz przewidziany w programie studiów łączny nakład pracy na poszczególnych przedmiotach jest wystarczający do zrealizowania efektów kształcenia i zakładanych treści programowych dla kierunku *zarządzanie*.

*1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.**

Jednostka w programie studiów określiła podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS przewidziane w przepisach prawa. Na ocenianym kierunku za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela student otrzymuje 53 punkty. Liczba ta odpowiada w przybliżeniu liczbie godzin zajęć w toku studiów (jednak bez ewentualnych godzin konsultacji z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego) i tworzy właściwe ramy programu studiów niestacjonarnych.

Łączna liczba punktów ECTS jaką student utrzymuje za przedmioty z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku wynosi 107. Liczba ta jest ustalona prawidłowo, obejmuje 17 przedmiotów, które stanowią dobrą podstawę wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu (m.in. takie przedmioty jak: „Podstawy zarządzania”, „Nauka o organizacji”, „Marketing”, „Badania marketingowe”, „Zachowania organizacyjne”, „Zarządzanie projektami”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Mikroekonomia”, „Makroekonomia”, „Matematyka”, „Statystyka opisowa”, itd.).

Za niezwiązane z kierunkiem studiów zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów student otrzymuje 6 punktów, za 5 przedmiotów, m.in.: „Komunikowanie społeczne”, „Kultura języka i wypowiedzi: „Elementy kultury współczesnej”, itp..

Za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych student otrzymuje 4 punkty (dane z raportu samooceny). Z planu studiów oraz rozmów podczas wizytacji wynika, że liczba ta jest wyższa. Dodatkowo do tej grupy można zaliczyć przedmioty „Kultura języka i wypowiedzi” oraz „Elementy kultury współczesnej”. Łącznie liczba punktów ECTS za ten moduł jest określona prawidłowo, w wymaganej wysokości.

Za zajęcia z wychowania fizycznego (przedmiot „Promocja zdrowia i kultury fizycznej”)

student otrzymuje dwa punkty ECTS. Za praktyki zawodowe student otrzymuje 5 punktów. Za zajęcia z języka obcego student otrzymuje 8 punktów.

Za zajęcia o charakterze praktycznym student otrzymuje 41 punktów ECTS. Liczba ta obejmuje zarówno przedmioty z grupy ogólnych i podstawowych, jak również specjalnościowych. Jest to liczba wystarczająca, szczególnie biorąc pod uwagę, że jest to profil ogólnoakademicki.

Wydział przedstawił zestawienia modułów związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi. Jednak z przedstawionej informacji wynika, że Wydział zalicza do tych modułów wszystkie przedmioty w toku studiów (łącznie liczba punktów ECTS wynosi 180). Niektóre moduły nie mogą zostać zaliczone do tej grupy ze względu na fakt, że jednostka nie prowadzi w tych dziedzinach badań (np. język obcy) oraz charakter modułu nie wiąże się z prowadzeniem badań naukowych (praktyka zawodowa). Liczbę tę należałoby skorygować (zmniejszyć) zgodnie z kierunkami prowadzonych w jednostce badań w dziedzinach nauki właściwych dla ocenianego kierunku studiów.

Na poziomie przedmiotów nakład pracy studenta został określony w sylabusach w części „Obciążenie pracą studenta / punkty ECTS”. Nakład pracy studenta opracowany jest szczegółowo. Uwzględnia takie elementy pracy studenta jak: godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim oraz godziny bez udziału nauczyciela akademickiego, w tym przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury, opracowanie wyników/ przygotowanie do egzaminu, zaliczenia, kolokwium, oraz przygotowanie raportu, prezentacji, dyskusji.

Nakład pracy studenta na poziomie przedmiotów jest określony prawidłowo, uwzględnia wymiar godzinowy przedmiotu oraz specyfikę i strukturę nakładu pracy na danym przedmiocie.

Warunki związane z punktacją ECTS są zgodne z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

*1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.**

Plan studiów na kierunku *zarządzanie* przewiduje wybór modułów studiów przez studenta. Student ma możliwość wyboru specjalności (22 punkty), lektoratu (8 punktów) oraz praktyki (5 punktów). Łącznie stanowi to 33,3% łącznej liczby punktów ECTS. Jednostka w programie studiów zapewnia zatem możliwość wyboru modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS.

Przedmioty do wyboru na ocenianym kierunku zawarte zostały w ramach modułów specjalnościowych, a ich wymiar, w stosunku do wszystkich punktów ECTS wynosi 33%. Oznacza to, iż każda ze specjalności prowadzonych na ocenianym kierunku, którą student realizuje począwszy od III semestru, ma odgórnie przypisane konkretne przedmioty i nie ma realnej możliwości elastycznego kształtowania programu zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami studenta. Sytuacja ta jest wynikiem bardzo małej liczby studentów (70 osób na wszystkich trzech latach), i stosunkowo niewielkich zasobów kadrowych, co mocno ogranicza możliwości programowe. Z punktu widzenia studentów, obecnych na spotkaniu z ZO PKA, ujęcie przedmiotów obieralnych w ramach modułów specjalnościowych jest odpowiednim rozwiązaniem, biorąc pod uwagę niewielką liczbę studentów oraz ograniczenia czasowe związane z niestacjonarnym trybem studiów.

*1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.**

Formy zajęć dydaktycznych określone są w programie studiów, wśród których wyróżnia się: wykłady, ćwiczenia, seminarium oraz w ostatnim semestrze praktyka zawodowa. W sylabusach występują dodatkowo projekty, konwersatoria oraz lektoraty. Jednak forma konwersatoriów nie występuje w ogóle, a projekty zaznaczono tylko na przedmiocie „Zarządzanie projektami”. Wykłady

stanowią 45,5% ogólnej liczby godzin w toku studiów. Zajęcia aktywizujące stanowią pozostałą część zajęć.

Formy zajęć i ich struktura na ocenianym kierunku sprzyjają realizacji założonych efektów kształcenia, zarówno przedmiotowych, jak również kierunkowych. Aktywizujące formy zajęć zapewniają również uzyskanie kompetencji niezbędnych w działalności badawczej.

Na Uczelni funkcjonuje platforma e-learningowa Moodle. Na kierunku *zarządzanie* platforma e-learningowa wykorzystywana jest uzupełniająco na 5 przedmiotach (w r.a. 2015/2016). Zakres stosowania e-learningu odpowiada przepisom prawa, w szczególności: zapewniona jest możliwość bieżącej kontroli postępów w nauce studentów, egzaminy i zaliczenia odbywają się w siedzibie Uczelni, zapewniona jest możliwość konsultacji z prowadzącym zajęcia oraz zajęcia przygotowujące do pracy na platformie e-learningowej prowadzone są podczas pierwszych zajęć w ramach przedmiotu „Technologie informacyjne”.

Zajęcia na kierunku *zarządzanie* odbywają się tylko w formie niestacjonarnej. Liczebność grup nie budzi zastrzeżeń i wynika z ogólnej, niewielkiej liczby studentów na poszczególnych latach. Grupy specjalnościowe są bardzo małe (nawet po kilka osób – uruchomione są trzy specjalności: „Zarządzanie sportem”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Psychologia w zarządzaniu”). Niektóre z wykładów są łączone pomiędzy kierunkami (wspólnie z kierunkiem „europeistyka”).

Zajęcia planowane są w trybie sobotnio – niedzielnym i odbywają się w blokach 2 godziny 25 minut. Zajęcia odbywają się na ogół w dwóch blokach, jednak są przypadki blokowania zajęć z jednym wykładowcą nawet w trzy bloki (np. „Zachowania organizacyjne” od 11:40 do 19:40). Należałoby w tym zakresie podjąć wysiłki podczas planowania zajęć mające na celu zmniejszenie liczby godzin prowadzonych z jednym wykładowcą.

Organizacja zajęć na Wydziale można uznać za prawidłową, z powyższym zastrzeżeniem.

W ocenie studentów dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku *zarządzanie* jest właściwy i wynika z charakterystyki poszczególnych przedmiotów. Proces dydaktyczny realizowany jest w formie wykładów, seminariów, ćwiczeń, praktyk zawodowych lub w ramach kształcenia na odległość. Proporcje pomiędzy poszczególnymi formami zajęć zostały przez studentów ocenione pozytywnie. Zajęcia odbywają się w niewielkich grupach liczących kilka - kilkanaście osób, co zdaniem studentów sprzyja indywidualnemu podejściu prowadzącego oraz w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Zgodnie z punktem 4 Regulaminu Studiów Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku, studenci mają możliwość studiowania w ramach:

- Indywidualnego Programu Studiów w tym Planu Studiów,
- Indywidualnej Organizacji Studiów.

W obu przypadkach decyzję podejmuje dziekan Wydziału Nauk Społecznych. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci poinformowali, iż wiedzą o możliwości zindywidualizowania procesu kształcenia, jednakże nie są zainteresowani taką formą studiów.

W roku akademickim 2014/2015 część zajęć przewidzianych programem studiów na ocenianym kierunku przeprowadzono za pomocą platformy e-learningowej. Z opinii studentów wynika, iż jest to bardzo wygodna forma zajęć, gdyż można je realizować w dowolnym, dogodnym dla studenta czasie. W oparciu o opinie studentów zaprezentowane podczas spotkania należy stwierdzić, iż warunki techniczne oraz liczebność grup są odpowiednie względem potrzeb studentów, a organizacja zajęć pozwala na osiąganie zakładanych efektów kształcenia.

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki w łącznym wymiarze 120 godzin, za które student otrzymuje 5 punktów ECTS. Zasady odbywania praktyk określa uchwała Senatu GWSH w Gdańsku nr 1/2012 z dnia 28 września 2012 roku w sprawie: uchwalenia Regulaminu organizowania praktyk w GWSH w Gdańsku w tym warunków zwalniania studenta lub słuchacza z obowiązku ich odbycia.

Moduł praktyk opisany jest w sylabusie, jak również w dokumencie „Ramowy program praktyki zawodowej” sporządzony dla każdej ze specjalności. W szczególności określone są cele

praktyki, efekty, przebieg praktyki, forma i sposób zaliczenia praktyki, itp. Merytoryczną podstawą zaliczenia praktyki jest opinia zakładowego opiekuna praktyki oraz prowadzona przez studenta dokumentacja przebiegu praktyki (dzienniczek praktyk). Opinia odnosi się również do oceny stopnia realizacji osiągniętych efektów przewidzianych dla praktyki.

W r.a. 2015/2016 praktykę studencką odbywało 13 osób, z czego 11 osób miało zaliczoną praktykę w poczet pracy zawodowej. Przedstawiona podczas wizytacji lista przedsiębiorstw wskazuje, na pełną możliwość realizacji programu praktyki. Przyjęte i realizowane zasady organizacji i kontroli praktyk należy uznać za wystarczające, jak na profil ogólnoakademicki.

Zgodnie z art. 10 Regulaminu organizowania praktyk w GWSH w Gdańsku student może zaliczyć obowiązkową praktykę studencką w ramach wykonywanej pracy zawodowej, o ile jest ona zgodna z kierunkiem kształcenia oraz wybraną specjalnością. Weryfikacji zgodności zakresu wykonywanych obowiązków z efektami kształcenia przypisanymi do praktyk zawodowych dla danej specjalności dokonuje Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk na wniosek studenta. Z informacji przekazanych przez Pełnomocnika wynika, iż z możliwości zaliczenia praktyki z tytułu wykonywania pracy zawodowej korzysta ponad 90% studentów ocenianego kierunku, co potwierdzili sami studenci podczas spotkania ZO PKA.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Wydział ma podpisane cztery umowy w ramach Erasmus+. W ostatnich trzech latach dwóch studentów wyjechało i dwóch przyjechało w ramach wymiany międzynarodowej. Większa jest aktywność w zakresie wyjazdów pracowników naukowych (14 wyjeżdżających oraz 11 przyjeżdżających w ostatnich trzech latach). Liczba przyjeżdżających z zagranicy pracowników w ostatnich trzech latach wyniosła 11 (z Turcji). Wydział nie posiada oferty kształcenia w językach obcych.

W programie studiów przewidziano lektoraty z języka angielskiego oraz niemieckiego. Przed rozpoczęciem przedmiotu studenci zobligowani są do napisania testu, na podstawie którego określany jest poziom wiedzy i umiejętności studenta, a następnie jest on przypisywany do grupy o właściwym poziomie językowym. W opinii studentów organizacja lektoratów jest odpowiednia. Poziom jest dopasowany do możliwości grupy, a prowadzący zajęcia aktywizuje studentów prowadząc dyskusje i organizując pracę w grupach.

Stopień umiędzynarodowienia kierunku *zarządzanie* jest znikomy, ale wynika to również z małej liczby studentów oraz prowadzenia kształcenia tylko w formie niestacjonarnej, dla której zdecydowana większość studentów to osoby pracujące.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uczelnia określiła zasady rekrutacji w drodze uchwały Senatu GWSH w Gdańsku nr 3/2015 z dnia 27 marca 2015 r. Zasady te są bardzo ogólne i dotyczą przede wszystkim wymogów formalnych. Kandydaci przyjmowani są po złożeniu niezbędnych, określonych w uchwale, dokumentów. Uchwała rekrutacyjna określa również ogólne zasady przyjęć na studia kandydatów, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości za granicą. Zgodnie z ww. uchwałą wstęp na studia pierwszego stopnia na kierunku *zarządzanie* jest wolny. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie stosownej dokumentacji, w tym świadectwa dojrzałości. Rekrutacja odbywa się za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, na której udostępniane są wszelkie informacje i aktualności związane z procesem. Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów należy stwierdzić, iż proces rekrutacji jest przejrzysty i nie budzi zastrzeżeń. Zdaniem studentów, zdecydowana większość kandydatów ma już doświadczenie związane z pracą zgodną z ocenianym kierunkiem studiów, dzięki czemu nowo przyjęci studenci są właściwymi kandydatami na kierunek *zarządzanie*.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

Uczelnia określiła warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w Regulaminie studiów, w Rozdziale 7 („Potwierdzanie efektów uczenia się”). Przyjęte rozwiązania są stosunkowo szczegółowe. Zakładają, że decyzje w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się podejmuje Dziekan. Kluczowe znaczenie merytoryczne ma Wydziałowa Komisja ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, którą powołuje Rada Wydziału. W regulaminie przewidziany jest szczegółowy tryb składania oraz rozpatrywania wniosku kandydata. Analizy dokumentów dokonuje Komisja, która może zarządzić również przeprowadzenie egzaminów z zajęć, o których zaliczenie ubiega się wnioskodawca.

Przyjęte zasady rekrutowania kandydatów na studia w ramach ocenianego kierunku, w opinii studentów nie budzą zastrzeżeń. Procedura rekrutacyjna jest sformalizowana i zakłada ustalenie listy osób przyjętych na studia na podstawie obiektywnych kryteriów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Podstawowa informacja dotycząca sposobów weryfikacji efektów kształcenia znajduje się w sylabusach w części, „Forma i sposób zaliczenia oraz kryteria oceny lub wymagania”.

Forma zaliczenia przedmiotów sprowadza się do egzaminu oraz zaliczenia. W ramach tych form określone są różne sposoby zaliczenia, takie jak: wykonanie pracy zaliczeniowej – przygotowanie projektów marketingowych i prezentacji, przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna i ustna), rozwiązanie samodzielnie zadań dotyczących zastosowania praw i wskaźników ekonomicznych w sytuacjach typowych i nietypowych, wykonanie określonej pracy praktycznej, np. samodzielne przygotowanie scenariusza zajęć / szkolenia z zakresu negocjacji, napisanie eseju i przygotowanie prezentacji, itp. Sposoby zaliczenia są bardzo różne, dobrane do formy zaliczenia i prowadzenia zajęć. Różnorodność sposobów zaliczenia pozwala na zweryfikowanie efektów zarówno z zakresu wiedzy, jak również umiejętności i kompetencji społecznych.

Zdaniem studentów stosowane metody są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i w sposób odpowiedni wspomagają proces uczenia się. Szczegółowe metody, zasady oraz kryteria oceny przedstawione są w sylabusach do przedmiotów dostępnych na stronie internetowej.

Jako pomocnym narzędziem monitorowania efektów kształcenia Wydział posługuje się „Tabelą efektów kierunkowych w odniesieniu do metod ich weryfikacji”. W tabeli określone są metody weryfikacji każdego z efektów kierunkowych. Tabela dobrze pokazuje w jaki sposób w procesie kształcenia weryfikuje się każdy z efektów, w tym również efekty realizowane na zajęciach z języków obcych.

Zasady i sposób weryfikacji efektów w procesie dyplomowania jest określony w kilku dokumentach, m.in.: w Regulaminie studiów (rozdziały 11, 12 i 13), „Regulaminie zasad dyplomowania w GWSH” wprowadzonym zarządzeniem Rektora (nr 4A/2013 z 27 lutego 2013 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zasad Dyplomowania w GWSH w Gdańsku) oraz „Zasadach prowadzenia egzaminów dyplomowych w GWSH”. Zasady dyplomowania w sposób wyczerpujący określają takie zagadnienia jak m.in.: zasady przygotowania pracy dyplomowej, warunki przyjęcia i dopuszczenia do obrony, kryteria oceny, zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, itp.

Ramy formalne procesu dyplomowania są szczegółowo opracowane i udostępnione studentom.

Zespół oceniający przeanalizował łącznie tytuły 336 prac, które zostały obronione w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Tematyka niektórych prac wskazuje na jej niezgodność z efektami kierunku *zarządzanie*. Dotyczy to prac z zakresu finansów i rachunkowości (w szczególności

przedmiotem pracy są takie zagadnienia jak m.in.: rachunek kosztów, ewidencja księgową, podatki, finanse publiczne) oraz z zakresu bezpieczeństwa. Przykładowe prace, których tematyka wykracza poza obszar dyscyplin, do których przypisane są efekty kształcenia kierunku *zarządzanie* to:

- „Ewidencja i sprawozdawczość wspólnot mieszkaniowych na przykładzie Wspólnoty Mieszkaniowej „Maks” w latach 2010-2011”.
- „Finansowanie obiektów sportowych na przykładzie Trójmiasta”.
- „Zastosowanie właściwości biometrii w systemach kontroli dostępu do obiektów i ochrony informacji”.
- „Udział Wojska Polskiego w misjach zagranicznych”.
- „Szkolenie fizyczne w armiach obcych”.
- „Ewidencja rozrachunków z tytułu dostaw i usług w firmie Diagnos”.
- „Rozliczenia płatnicze i międzybankowe na przykładzie NBP”.
- „Rola dzielnicowego we współczesnej formacji policji”.
- „Rola policji i abw w walce z terroryzmem”.

Największy odsetek prac niezgodnych z efektami kierunku jest w r.a. 2012/2013, w kolejnych latach odsetek ten jest coraz mniejszy, co było związane z występującymi na kierunku *zarządzanie* specjalnościami (m.in. „specjalność samodzielny księgowy”). Obecnie realizowane specjalności są zgodne z kierunkiem *zarządzanie*, co ma swoje odzwierciedlenie w tematyce prac. Jednak ten obszar należałoby bardziej skutecznie monitorować, zgodnie z zapisami istniejących zasad i procedur WSZJK, dotyczących oceny zgodności tematyki prac licencjackich.

Egzamin dyplomowy obejmuje odpowiedzi na trzy pytania: dwa losowane z udostępnionego wcześniej zestawu pytań (30 kierunkowych i 15 specjalnościowych) oraz pytanie z pracy. Pytania kierunkowe obejmują szeroki zakres zagadnień, głównie z ekonomii i nauk o zarządzaniu. Przyjęty sposób i zakres tematyczny egzaminu pozwala na dobre zweryfikowanie efektów kształcenia w procesie dyplomowania.

Obsadę seminarium stanowi pięciu promotorów, z czego jeden ze stopniem doktora habilitowanego Seminarium prowadzone jest dla niewielkiej liczby osób w grupie. Obsada seminarium nie budzi zastrzeżeń.

Podsumowując, można stwierdzić, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo, a stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na wszystkich etapach procesu kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się.

*1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. **

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów, w szczególności zasady zaliczania przedmiotów, obowiązująca skala ocen, zasady przystępowania i przeprowadzania zaliczeń i egzaminów. Szczegółowe zasady oceniania efektów kształcenia zawarte są w sylabusach. W sylabusach określone są kryteria oceniania, w szczególności zasady ustalania oceny końcowej z przedmiotu. Brane są pod uwagę takie elementy jak: oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie semestru, aktywność na zajęciach, wykonanie pracy zaliczeniowej, obecność na zajęciach, itp. W przypadku części przedmiotów określone są również przedziały punktacji koniecznej do zdobycia konkretnej oceny.

Prace zaliczeniowe, będące przedmiotem analizy podczas wizytacji wskazują, że istnieje możliwość weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia, jednak należałoby monitorować standard wystawianych ocen (w celu uniknięcia tendencji do ich zawyżania).

Analiza wystawianych ocen w ostatniej sesji egzaminacyjnej pozwala stwierdzić, że istnieje wyraźna tendencja do zawyżania ocen. Ponad 57% wszystkich ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej to oceny bardzo dobre. Oceny dostateczne i dostateczne plus to 17,6%. Jeszcze wyższy odsetek ocen bardzo dobrych występuje na egzaminie dyplomowym. Wynosi on 58,3%. Ten obszar weryfikacji efektów kształcenia powinien być monitorowany pod kątem przyczyn występowania tego zjawiska.

Stosowany na Wydziale system ocen nie budzi istotnych zastrzeżeń. Wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Można uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Na początku każdego zajęcia prowadzący prezentują studentom sylabus do przedmiotu, w którym w sposób szczegółowy określone zostały cele kształcenia, sposób realizacji zajęć, opis treści programowych, wykaz literatury, a także formę zaliczenia i przyjęte kryteria oceny. Na podstawie opinii wyrażonych przez studentów, stwierdza się, iż prowadzący zajęcia konsekwentnie realizują założenia programowe przedstawione na początku zajęć, a także są otwarci na ewentualne sugestie ze strony studentów. Zdaniem studentów są oni oceniani w sposób rzetelny i obiektywny, mają również pełen wgląd w ocenione prace, co umożliwia weryfikację błędów. W przypadku zajęć prowadzonych na odległość, zaliczenie zorganizowane jest w budynku Wydziału, bądź następuje za pomocą platformy e-learningowej, co jest niezgodne z art. 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku, w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

1. Ocena – kryterium 1 – *w pełni*

2. Uzasadnienie

Wyodrębnienie kierunku *zarządzanie* z obszaru nauk społecznych oraz odniesienie do dyscyplina naukowych jest prawidłowe. Rozważenia wymaga jednak bardzo szeroki zakres merytoryczny określonych dyscyplin (m.in. nauki o polityce) i ich odzwierciedlenie w kierunkowych efektach kształcenia. Opis kierunku za pomocą efektów kształcenia jest prawidłowy. Efekty uwzględniają również zdobywanie przez studentów kompetencji przygotowujących do prowadzenia badań naukowych. Przeglądu wymaga natomiast odniesienie efektów kierunkowych do przedmiotów. W sporządzonej macyzy występują wskazane wcześniej nieścisłości. Program kształcenia jest zbudowany prawidłowo, obejmuje niezbędne moduły, dobrze wypełnione treściami merytorycznymi. Uzupełnienia wymaga jednak określenie modułów związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi. Obecnie w programie studiów wskazane są wszystkie moduły (przedmioty).

Nakład pracy studenta na poziomie przedmiotów jest opisany prawidłowo. W zakresie organizacji zajęć na kierunku *zarządzanie* należałoby, ustalając plan zajęć, minimalizować blokowanie zajęć z jednym wykładowcą (nawet prowadzącego różne formy zajęć w ramach tego samego przedmiotu). Praktyki przebiegają prawidłowo. Określone zasady pozwalają organizować praktyki, jak również zaliczać je w poczet pracy zawodowej, zgodnie z przewidzianym programem dla kierunku i specjalności.

Wydział ma opracowany system monitorowania realizacji efektów kształcenia, również w procesie dyplomowania. Istniejące rozwiązania należy uznać za właściwe. Jednak monitorowania wymaga zgodność tematyki prac dyplomowych z efektami kierunku *zarządzanie*. W tym zakresie należy odnotować wyraźną poprawę w stosunku do poprzednich lat. Standardy, kryteria oraz stosowany system oceniania są prawidłowe. Obszarem monitorowania i doskonalenia powinna być struktura wystawianych ocen, dlatego, że zauważono tendencję do wyraźnego zawyżania ocen.

3. Zalecenia

Zaleca się aktualizację strategii poprzez uwzględnienie ważnych zmian w ustawodawstwie prawnym (wprowadzenie profilu praktycznego), a także usunięcie zrealizowanych zadań,

W zakresie organizacji zajęć należałoby, minimalizować blokowanie zajęć z jednym wykładowcą (nawet prowadzącego różne formy zajęć w ramach tego samego przedmiotu). Monitorowanie tematyki prac dyplomowych oraz struktury ocen egzaminacyjnych w celu doskonalenia metod weryfikacji efektów kształcenia.

Przeprowadzania zaliczeń przedmiotów prowadzonych w formie e learningu zgodnie z zasadami ujętymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku,

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

*2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy – zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.**

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom określonym w przepisach prawa. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

Minimum kadrowe powinno spełniać warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Uczelnia do minimum kadrowego zgłosiła 10 osób, lecz 1 osoba nie mogła być zaakceptowana, gdyż miała dorobek naukowy spoza obszaru nauk społecznych, a więc nie z dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia.

W związku z powyższym do minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów I stopnia zalicza się 9 osób (3 s tytułami naukowymi lub stopniami naukowymi doktora habilitowanego i 6 ze stopniami doktora), gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych y, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej zarządzanie (3 osoby ekonomia (4 osoby) i nauki o polityce (2 osoby) , do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, co stanowi spełnienie wymagań określonych w § 12 ust 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1 do raportu z wizytacji. Osoby zaliczone do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni (nie później niż od początku semestru studiów) w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa powyżej oraz w.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W związku z analizą dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscypliny nauk o zarządzaniu. A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu.

Na ocenianym kierunku studiuje 70 osób. Stosunek ten wynosi 1:8 przy obowiązującym nie mniejszym niż 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do

*prowadzenia zajęć w tej formie.**

Do minimum kadrowego weszły 2 osoby z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich z dorobkiem z nauk o polityce i z nauk o zarządzaniu. Trzecia, nie uwzględniona w minimum osoba z tej grupy, lecz prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku, ma dorobek z nauk humanistycznych, z historii, w tym pojedyncze publikacje z historii gospodarczej. Sygnalizowano zamiar zatrudnienia doktora habilitowanego z dorobkiem z nauk o zarządzaniu. Ponadto w minimum jest sześć osób ze stopniami doktora z dorobkami z ekonomii (4 osoby), nauk o zarządzaniu i nauk politycznych. Poza tymi osobami zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 2 doktorów habilitowanych ekonomii, 6 doktorów (reprezentują dyscypliny nauk społecznych: ekonomia, socjologia, psychologia, nauki o polityce, a także nauki medyczne i nauki techniczne) oraz 5 osób bez stopni naukowych (magistrowie: prawa, językoznawstwa – 2 osoby, zarządzania, kultury fizycznej). Jest to zespół dość dobrze dobrany i zdolny do realizacji programu kształcenia oraz zamierzonych jego efektów. Zajęcia prowadzone przez poszczególne osoby nie pozostają w sprzeczności z ich kwalifikacjami i dorobkiem naukowym, choć w przypadku 4 doktorów z minimum kadrowego ten dorobek jest dość skromny. Nie ma też przypadków zbyt dużej różnorodności zajęć powierzanych jednej osobie, czy nadmiernych obciążeń. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na odległość (por. punkt 4.3.) są odpowiednio przygotowani metodycznie.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Zatrudnianie na podstawie umowy o pracę prowadzone jest przez władze Uczelni, ale władze te kierują się opiniami dziekana dotyczącymi profili kwalifikacyjnych osób, jakie należy zatrudnić. Zatrudnianie na podstawie umów cywilnoprawnych jest realizowane przez dziekana i podporządkowane, podobnie jak wspomniane opinie dziekana, charakterystyką kwalifikacji wynikającym z opisów efektów kształcenia oraz programów kształcenia. Pracownicy podlegają ocenom okresowym za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, z tym że największe znaczenie mają w tej ocenie wyniki ankiet studenckich. Szczególne rozwiązanie dotyczy profesorów, którzy podlegają samoocenie. Osoby źle oceniane nie otrzymują propozycji dalszego zatrudnienia. Najlepiej oceniani byli nagradzani, ale te nagrody stawały się coraz bardziej symboliczne.

Stosuje się ułatwienia i wsparcie dla osób prowadzących badania naukowe i podnoszących kwalifikacje. To przede wszystkim możliwości publikowania we własnym wydawnictwie, dofinansowanie konferencji i publikacji oraz rzadziej praktykowane urlopy. W małym stopniu korzystają jednak z tego pracownicy naukowo zajmujący się zarządzaniem czy ekonomią. Polityka kadrowa jest wyraźnie zorientowana na jakość kadry ze względu na kwalifikacje dydaktyczne. Efekty tej polityki wskazują jednak, że dość swobodnie traktuje się zasadę, że trzon kadry powinny stanowić osoby prowadzące badania naukowe w zakresie dyscyplin uznanych za podstawowe dla efektów kształcenia, a więc nauk o zarządzaniu i ekonomii.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/

Badania naukowe na Wydziale Nauk Społecznych można zaliczyć do różnych dyscyplin naukowych z dziedzin nauk społecznych i humanistycznych. Badania w ramach dyscyplin najsilniej związanych z ocenianym kierunkiem, a więc nauk o zarządzaniu i ekonomii są jednak słabo rozwinięte. Dominuje zainteresowanie szeroko pojętą tematyką dotyczącą państw Unii Europejskiej. Badania koncentrujące się na integracji europejskiej i charakterystyce współczesnego społeczeństwa europejskiego są związane z politologią, socjologią, administracją publiczną, naukami prawnymi i oczywiście w pewnym stopniu także z dyscyplinami ekonomicznymi. Charakterystyczne jest, że w wydawnictwie własnym Uczelni (rocznik: *Studia Gdańskie*), nie w każdym tomie występują publikacje z nauk o zarządzaniu czy ekonomii, a przeważają dotyczące edukacji, kultury i mediów, historii, politologii, prawa i administracji, socjologii i polityki społecznej. Ma to oczywiście związek ze strukturą kwalifikacji kadr. Publikacja w tym wydawnictwie jest punktowana (6 punktów), ale nie ma jej na listach dotyczących nauk ekonomicznych.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Rezultaty badań naukowych niewątpliwie wzbogacają treści programowe, są podstawą formułowania efektów kształcenia i inspiracją do propozycji przedmiotów specjalistycznych. Bardziej to jednak dotyczy pogranicza zarządzania i innych dyscyplin społecznych niż sedna dyscypliny nauki o zarządzaniu..

1. Ocena – kryterium 2 – w pełni

2. Uzasadnienie

Minimum kadrowe dla kierunku zarządzanie na studiach I stopnia jest spełnione. Zapewniono dość dobrą obsadę zajęć dydaktycznych, prowadzi się celową politykę kadrową. Badania naukowe są prowadzone, choć ich stan w dyscyplinach najbardziej związanych z ocenianym kierunkiem jest dość skromny.

3. Zalecenia

Intensyfikacja badań naukowych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

*3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.**

Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym sposobów kilku obszarach. Wśród nich ważnym zadaniem jest prowadzenie badań opinii pracodawców o absolwentach. Badaniem tym objęci są pracodawcy, którzy w ciągu roku poprzedzającego badanie zatrudnili absolwentów Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, inne formy zatrudnienia). Ostatnie badanie opinii pracodawców o absolwentach Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku przeprowadzono w II kwartale 2015 roku (do wglądu wyniki z lat 2013 i 2014). Każdy z podmiotów poproszony został o wypełnienie oraz odesłanie ankiety on-line w przypadku, gdy w ciągu roku poprzedzającego badanie zatrudnił absolwentów GWSH. Zwrotność ankiet była niewysoka - odpowiedziało 12 pracodawców. Uzyskane informacje wskazały na istotną spójność potrzeb edukacyjnych pracowników z ofertą kształcenia GWSH. Deklaracje respondentów dotyczyły w dużej mierze obszaru pedagogiki i administracji, a w mniejszym zakresie kierunku zarządzanie.

Badanie opinii o losach absolwentów obejmuje okres już od pierwszych badań pilotażowych z lat 2011/2012. Kolejne badania wykonane w latach 2012/2013 oraz 2013/2014 miały już charakter badań pełnych i były skierowane do absolwentów wszystkich kierunków. Wyniki badań losów absolwentów są opracowane w formie szerokich sprawozdań (kilkadziesiąt stron każde). Wnioski z badań są bardzo ciekawe. Władze przywiązują do tych badań dużą wagę.

Uczelniane Biuro Karier współpracuje z pracodawcami z obszaru północnej Polski, oferując im nieodpłatne wsparcie w procesie rekrutacji pracowników, tj.: redagowanie i publikowanie ofert pracy, staży, praktyk itp. na stronie internetowej Uczelni oraz w biuletynie elektronicznym, subskrybowanym przede wszystkim przez studentów, słuchaczy i absolwentów, wysyłanie wyżej wymienionych ofert do grup docelowych studentów, słuchaczy oraz absolwentów danych specjalności. Pozyskano kilkaset ofert pracy, staży, praktyk nadobowiązkowych, stypendiów, ofert udziału w projektach i programach, wolontariatu oraz bezpłatnych szkoleń, warsztatów, konkursów i innych wydarzeń organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Biuro Karier współpracowało z instytucjami rynku pracy, krajowymi i zagranicznymi firmami oraz portalami internetowymi specjalizującymi się w rekrutacji i selekcji pracowników. Ponadto, Biuro Karier oferuje studentom rozliczne formy wsparcia zawodowego oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Udział interesariuszy zewnętrznych w opracowaniu koncepcji i efektów kształcenia jest pośredni. Jest on realizowany poprzez badanie losów zawodowych absolwentów oraz przeprowadzone

badanie pracodawców. W strukturze pytań ankiety badania losów zawodowych absolwentów znajduje się blok pytań dotyczących kompetencji absolwenta. Na podstawie odpowiedzi na te pytania można ustalić przydatność konkretnych kompetencji. Opracowany przez Biuro Karier raport zawierający wyniki badań i wnioski przekazywany jest m.in. Rektorowi i Dziekanom. Badanie opinii pracodawców o absolwentach odbywa się w oparciu o badania ankietowe. Również w tym przypadku ankieta pozwala na ustalenie kompetencji oczekiwanych przez praktykę, a sporządzony raport (edycja 2015) jest przekazywany m.in. Rektorowi i Dziekanom.

*3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. **

W chwili obecnej Wydział nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na podstawie porozumienia na kierunku „zarządzanie”. Studia takie są realizowane w ramach studiów podyplomowych.

1. Ocena – kryterium 3 – w pełni

2. Uzasadnienie

Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym na w kilku obszarach. Wśród nich ważnym zadaniem jest prowadzenie od 2011 roku badań opinii pracodawców o absolwentach. Badanie opinii o losach absolwentów obejmuje okres także od lat 2011/2012, a w latach 2012/2013 oraz 2013/2014 miały już charakter badań pełnych i były skierowane do absolwentów wszystkich kierunków. Wyniki badań losów absolwentów są opracowane w formie szerokich sprawozdań

Uczelniane Biuro Karier współpracuje z pracodawcami z obszaru północnej Polski, oferując im nieodpłatne wsparcie w procesie rekrutacji pracowników, tj.: redagowanie i publikowanie ofert pracy, staży, praktyk itp. na stronie internetowej Uczelni oraz w biuletynie elektronicznym, subskrybowanym przede wszystkim przez studentów, słuchaczy i absolwentów, wysyłanie wyżej wymienionych ofert do grup docelowych studentów, słuchaczy oraz absolwentów danych specjalności. Ponadto, Biuro Karier oferuje studentom rozliczne formy wsparcia zawodowego oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

3. Zalecenia

Przy budowie praktycznego profilu kształcenia na kierunku *zarządzanie* należałoby podjąć współpracę ze strategicznym partnerem gospodarczym, który wspomógłby proces kształcenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

*4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.**

Zajęcia prowadzone na kierunku *zarządzanie* odbywają się w siedzibie Uczelni zlokalizowanej przy ul. Biskupiej 24 B w Gdańsku. Uczelnia dysponuje dużym, zabytkowym obiektem. Budynki są dobrze zaadaptowane do celów dydaktycznych i naukowych. Są w nich windy. Na dziedzińcu obiektu jest parking na 150 samochodów. Nie wyodrębniono części tego obiektu wyłącznie dla ocenianego kierunku. Jest zatem dla różnych kierunków ponad 20 sal wykładowych, w tym liczne dzielone na mniejsze ruchomymi ściankami. Powierzchnia sal wykładowych to 1850 m². GWSH posiada dwie pracownie komputerowe. W obu znajdują się komputery klasy Intel Dual Core 2,1 GHz. W jednej zainstalowano system operacyjny Windows 7 Professional, w drugiej Vista Biznes. Podstawowe oprogramowanie narzędziowe to pakiet programów Office XP oraz Office 2003 (Word, Excel, Power Point, Access) oraz Microsoft Project XP. Uczelnia wyposażyla pracownie w oprogramowanie specjalistyczne dla nowo otwartych specjalności: Aris i Symfonia, a w planach jest

zakup oprogramowania Statistica. Pracownie umożliwiają samodzielną pracę 20 studentom. Dodatkowo wynajmowane są dwie pracownie komputerowe znajdujące się w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Gdańsku przy ul. Sobieskiego 90. W jednej pracowni znajduje się 16 komputerów, w drugiej 10. Studenci i wykładowcy mają dostęp do bezprzewodowego Internetu w gmachu głównym Uczelni. Jest bufet, punkt ksero i oprawiania prac.

W budynku zastosowano szereg rozwiązań umożliwiających swobodne poruszanie się osobom z niepełnosprawnością ruchową. Usunięto progi, zainstalowano podjazdy, windy, a także odpowiednio dostosowane toalety. Studenci mają do swojej dyspozycji również bufet, znajdujący się w podziemiach budynku.

W opinii studentów wielkość pomieszczeń i ich wyposażenie dostosowane jest do liczebności grup oraz potrzeb studentów. W budynku głównym, w którym odbywają się zajęcia zastosowano szereg udogodnień architektonicznych dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Baza dydaktyczna dostosowana jest do form zajęć i w sposób odpowiedni pozwala studentom na uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

*4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.**

Biblioteka znajduje się w budynku głównym Uczelni. Wydział Nauk Humanistycznych oferuje studentom ocenianego kierunku dostęp do zasobów biblioteki głównej GWSH, zlokalizowanej w podziemiach budynku. Jej zbiory to około 32 tys. vol. Katalog jest elektroniczny, z dostępem przez Internet i ze stanowisk umieszczonych przy wypożyczalni. Czasopism jest niewiele. Prawdopodobnie ze względu na konieczność oszczędzania ogranicza się prenumeratę. Są jednak zeszyty naukowe kilku uczelni. Zestaw podręczników jest zadowalający. Można być przekonany, że literaturę gromadzi się zgodnie z zaleceniami nauczycieli akademickich, choć potwierdzenia korzystania bezpośrednio z zaleceń zawartych w sylabusach nie uzyskano. Ze zbiorów Biblioteki wyodrębniony jest księgozbiór czytelnicy, który zawiera encyklopedie, słowniki, a także pozycje szczególnie często wykorzystywane, zwłaszcza niektóre podręczniki. Dostęp do nich jest wolny. Czytelnia nie można uznać za komfortową, ze względu na małe okna i chłód grubych murów, ale ma za to naukowy klimat. Jej pojemność (około 20 miejsc) jest jednak wystarczająca. Studenci mają dostęp do zbiorów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz e-Publikacji Nauki Polskiej.

Biblioteka działa w oparciu o System Biblioteczno-Informacyjny. Studenci mają także możliwość korzystania z księgozbiorów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz e-Publikacji Nauki Polskiej. Zarówno biblioteka, jak i czytelnia czynne są w wymiarze odpowiadającym potrzebom studentów. Na podstawie opinii zaprezentowanych przez studentów należy stwierdzić, iż zgromadzone pozycje odpowiadają literaturze przedstawionej w sylabusach. Studenci wyrazili pozytywną opinię dotyczącą warunków lokalowych, obsługi biblioteki oraz dostępu do literatury niezbędnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także pogłębiania własnych zainteresowań.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Platforma e-learningowa działa w oparciu o oprogramowanie Moodle 2.2.4 i wprowadzona została w roku akademickim 2012/2013. Pierwsze tego rodzaju zajęcia na Wydziale przeprowadzono w roku akademickim 2014/2015 i były to głównie przedmioty pierwotnie realizowane w formie ćwiczeń. Wykładowcy tworzą kursy i zamieszczają je na platformie edukacyjnej. Platforma e-learningowa jest oparta na oprogramowaniu Moodle 2.2.4. Pracowników dydaktycznych podejmujących nauczanie na odległość przeszkolono w zakresie korzystania z platformy. Zaprezentowano platformę e-learningową, zasady jej działania, role i możliwości nauczyciela i studenta w procesie kształcenia oraz przeprowadzono przykładowe z możliwością wejścia w rolę studenta i prowadzącego. Szczególny nacisk położono na metodykę i możliwe formy prowadzenia zajęć. Omówiono również sposób przygotowania kursów. Oprócz tego były indywidualne spotkania,

podczas których omawiano szczegóły i problemy, zależnie od potrzeb indywidualnych. Dla wszystkich prowadzących utworzono konta e-mail na uczelnianym serwerze internetowym, służące do kontaktu ze studentami. Studenci i prowadzący zajęcia mają adresy e-mail oraz numery telefonów osób powołanych do rozwiązywania problemów dotyczących platformy Moodle.

Każdy kurs opatrzony jest szczegółową, instrukcją, zawiera materiały jakie student powinien opanować informacje dotyczące zaliczenia przedmiotu, a także podany jest ostateczny termin jego realizacji. Studenci pozytywnie ocenili działanie platformy e-learningowej, jako wygodne narzędzie zdobywania efektów kształcenia, szczególnie biorąc pod uwagę niestacjonarny tryb studiów. Studenci gospodarują czasem przeznaczonym na realizację kursu e-learningowego według własnego uznania, co w ich ocenie znacznie ułatwia pogodzenie studiowania z codziennymi obowiązkami. Zaliczenia realizowane są w formie testów, esejów, prac projektowych itp., w zależności od specyfiki danego przedmiotu. Z informacji przedstawionych przez studentów podczas spotkania ZO PKA wynika, iż funkcje platformy są adekwatne do materiału, który należy opanować. Zdarza się, że przedmiot prowadzony w formie tradycyjnych zajęć kontaktowych kończy się zaliczeniem przeprowadzonym za pomocą platformy e-learningowej. Zaliczenie za pomocą platformy realizowane są również w przypadku przedmiotów prowadzonych w całości w ramach e-learningu. Rozwiązanie takie jest sprzeczne z art. 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z Rozporządzeniem weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia należy przeprowadzić w siedzibie uczelni.

Platforma edukacyjna funkcjonuje na Wydziale Nauk Społecznych od niedawna i wykorzystywana jest w różnorodny sposób. Za pomocą platformy e-learningowej przedmioty mogą być realizowane w pełnym wymiarze bądź tylko częściowo. W opinii studentów jest to odpowiednie narzędzie do zdobywania wiedzy i umiejętności, umożliwiające pogodzenie studiów z codziennymi obowiązkami.

1. Ocena – kryterium 4 – w pełni

3. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest dostosowana do potrzeb kierunku zarządzanie. Są pewne niedoskonałości wynikające ze specyfiki obiektów zabytkowych. Jednostka zapewnia studentom pełen dostęp do literatury niezbędnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, jak również poszerzania swoich zainteresowań. Studenci mają możliwość korzystania z księgozbiorów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz e-Publikacji Nauki Polskiej.

4. Zalecenia

Należy starannie konfrontować zasoby biblioteki z zaleceniami z sylabusów i w miarę potrzeby uzupełniać.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

*5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.**

Studenci ocenianego kierunku wyrazili pozytywne opinie dotyczące pomocy naukowej i dydaktycznej zapewnianej przez Jednostkę. Poza wyznaczonymi godzinami zajęć, studenci mogą kontaktować się z prowadzącymi zajęcia w ramach ustalonych godzin konsultacji, jak również telefonicznie oraz za pomocą poczty elektronicznej. Studenci mogą również liczyć na wsparcie opiekuna roku, którego powołuje dziekan, po konsultacji ze studentami. Studenci poinformowali, iż niewielka liczba osób kształcących się na ocenianym kierunku, sprzyja indywidualnemu podejściu prowadzących, którzy oferują duże wsparcie w procesie kształcenia. W ocenie studentów lektury

zalecane w sylabusach są odpowiednie i wystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Obecnie na Wydziale Nauk Społecznych funkcjonują dwa Koła Naukowe - Młodych Logistyków oraz Młodych Pedagogów. Jak wynika z informacji przedstawionych przez przedstawicieli Kół Naukowych, w chwili obecnej żaden ze studentów kierunku *zarządzanie* nie jest członkiem Koła. Studenci poinformowali, iż nie są zainteresowani działalnością naukową w szerszym zakresie, na co wpływ mają przede wszystkim zobowiązania zawodowe i ograniczona dyspozycyjność.

Procedura przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów ocenianego kierunku działa w oparciu o Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów GWSH w Gdańsku, wprowadzony Zarządzeniem nr 11/2014 Rektora z dnia 30.09.2014r. Na podstawie ww. Regulaminu należy uznać, iż oferowana studentom pomoc materialna swoim zakresem obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin został ustalony w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Decyzję o przyznaniu pomocy materialnej dla wnioskującego studenta podejmuje Komisja Socjalna Wydziału Nauk Społecznych, której większość członków stanowią przedstawiciele Samorządu, co jest zgodnie z art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Środki przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów przyznawane są w liczbie nie większej niż 10% studentów danego kierunku studiów. Podział dotacji funduszu pomocy materialnej, w tym wysokość dochodu uprawniającego do uzyskania stypendium socjalnego ustalany jest przez Rektora w porozumieniu z Zarządem Parlamentu Studentów. W opinii studentów opieka materialna zapewniana przez Jednostkę jest odpowiednia, a procedury związane z przyznawaniem pomocy materialnej są przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń.

*5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.**

Jednostka oferuje studentom kierunku *zarządzanie* możliwość zrealizowania części programu kształcenia w wybranej przez siebie uczelni zagranicznej w ramach programu ERASMUS+. Najczęściej organizowane są wyjazdy obejmujące jeden semestr. Jednostka w ramach umowy bilateralnej współpracuje z uczelniami w Turcji, Hiszpanii, Włoszech, Rumunii, Finlandii oraz Anglii. Osobą odpowiedzialną za opiekę nad studentami biorącymi udział w programie jest Koordynator Programu ERASMUS. W ciągu ostatnich 3 lat z oferty skorzystało 2 studentów ocenianego kierunku (w roku akademickim 2012/2013 oraz 2014/2015), natomiast w roku akademickim 2012/2013 2 studentów przyjechało z uczelni zagranicznych. Jak wynika z informacji przedstawionych przez studentów, tak nikłe zainteresowanie związane jest z tym, iż zdecydowana większość osób kształcących się na ocenianym kierunku studiów posiada stałą pracę, w związku z czym zobowiązania zawodowe uniemożliwiają im kilkumiesięczny pobyt zagranicą. Żaden, spośród obecnych podczas spotkania studentów nie wyraził chęci wzięcia udziału w programie wymiany studenckiej. Pomimo tego, iż studenci podczas spotkania wyrazili pozytywną opinię względem oferty lektoratów, autorzy Raportu Samooceny zwracają uwagę na niski poziom znajomości języków obcych u studentów ocenianego kierunku. Zarówno władze Uczelni jak i Samorząd Studencki poinformowali, iż bariera językowa oraz strach przed samodzielnym wyjazdem to czynniki, dla których studenci nie decydują się na udział w programie ERASMUS+. Niemniej jednak władze Uczelni wraz z Biurem Koordynatora Programu ERASMUS starają się zachęcać studentów do udziału w programie organizując spotkania informacyjno - organizacyjne. Planowane jest również zorganizowanie dodatkowych kursów językowych dla osób, które wyrażą chęć udziału w programie, a także zwiększenie liczby uczelni partnerskich, w celu podniesienia atrakcyjności oferty.

Zarówno plan studiów, który przewiduje przenoszenie punktów ECTS w wypadku uczestniczenia w programach ERASMUS+, jak również organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku, oraz działania popularyzujące wiedzę na temat systemu ECTS i możliwości uznawania osiągnięć wyrażonych za pomocą punktów ECTS należy ocenić pozytywnie. Zgodnie z opinią przedstawioną zarówno przez władze Wydziału, jak i przedstawicieli Samorządu Studenckiego, efekty kształcenia osiągnięte przez studenta poza uczelnią macierzystą są w pełni uznawane, dzięki czemu student po powrocie nie ma problemu z uzupełnianiem różnic programowych. Studenci mają

wiedzę na temat systemu akumulacji punktów, wskazując, iż jest to istotne narzędzie które umożliwia indywidualizację procesu kształcenia oraz przeniesienie osiągnięć w ramach programów mobilności studenckiej.

*5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.**

Jednostką odpowiedzialną w Uczelni za wspieranie studentów i absolwentów ocenianego kierunku w rozwoju zawodowym i osobistym jest Biuro Karier. Głównym zadaniem Biura jest gromadzenie i udostępnianie informacji na temat rynku pracy, ofert pracy, stażu oraz praktyk, realizowanie projektów współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednostka posiada wyodrębnioną zakładkę na stronie internetowej Uczelni, dzięki czemu informacje na temat Jednostki i jej oferty są powszechnie dostępne. Wszelkie aktualności zamieszczane są za pomocą wspomnianej strony, na portalu społecznościowym Facebook a także poprzez biuletyn elektroniczny - Newsletter GWSH. Biuro Karier ściśle współpracuje z jednostkami samorządowymi, krajowymi i zagranicznymi firmami oraz portalami internetowymi, które specjalizują się w rekrutacji i selekcji pracowników. Ponadto Biuro jest odpowiedzialne za organizację Targów Pracy i Edukacji GWSH.

Jak poinformowali studenci podczas spotkania z ZO PKA, oferta Biura Karier jest obszerna, jednakże większość szkoleń czy oferowanych staży dotyczy przede wszystkim studentów kierunku pedagogika. Studenci wyrazili zainteresowanie uczestnictwem w różnego rodzaju kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe, które byłyby spójne z programem obranego przez nich kierunku studiów.

W działalność społeczną w istotny sposób zaangażowani są przedstawiciele Samorządu Studenckiego, a także Koła Naukowe funkcjonujące na Wydziale Nauk Społecznych. Studenci, przy współpracy z jednostkami zewnętrznymi organizują m.in. zbiórki pieniędzy dla podopiecznych Fundacji Mam Marzenie oraz współpracują z Komendą Policji w Kartuzach w ramach akcji "Widoczni z GWSH". W bieżącym roku akademickim zaplanowano przeprowadzenie certyfikowanego szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przy współpracy z firmą Scanmed, a także akcji "Krwieć" wraz z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, firmą Scanmed oraz DKMS.

Obecnie wśród członków Samorządu Studenckiego znajduje się 4 przedstawicieli kierunku *zarządzanie*. Przedstawiciele Samorządu są obecni w organach kolegialnych Wydziału a także Uczelni oraz włączani są w proces zapewniania jakości kształcenia, co potwierdzają protokoły oraz uchwały Samorządu zaprezentowane podczas spotkania z ekspertem PKA ds. studenckich. W opinii samorządowców, Władze Wydziału traktują przedstawicieli samorządu jak partnerów, których opinia jest istotnym elementem w doskonaleniu jakości kształcenia. Samorząd Studencki posiada własną siedzibę wyposażoną w odpowiedni sprzęt, niezbędny do pracy. Członkowie Samorządu biorą udział w szkoleniach oraz wyjazdach organizowanych przez Zarząd Parlamentu Studentów GWSH oraz konferencjach Parlamentu Studentów RP, podczas których podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie przepisów prawa dotyczących społeczności akademickiej oraz organizacji życia studenckiego.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

Podstawą do działań mających na celu zapewnienie właściwej opieki studentom niepełnosprawnym jest Regulamin Studiów Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdańsku. Zgodnie z paragrafem 12 Regulaminu pracownicy zobowiązani są do przestrzegania zasady zachowania tajemnicy i prywatności względem studenta, powinni dostosować wszelkie udostępniane materiały, formę weryfikacji efektów kształcenia, a także wybrać odpowiednią salę dydaktyczną uwzględniając rodzaj oraz stopień niepełnosprawności studenta. Osobą odpowiedzialną za opiekę oraz stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia studentom niepełnosprawnym jest przedstawiciel Biura Karier.

Zabytkowy budynek Uczelni został pozbawiony wszelkich barier architektonicznych, zainstalowano również windy, podjazdy oraz podnośnik schodowy.

Uczelnia dysponuje specjalistycznym sprzętem ukierunkowanym na wsparcie osób

niedowidzących bądź niedosłyszących. Stanowiska komputerowe wyposażone zostały w specjalistyczne oprogramowanie dla osób niewidomych i niedowidzących. W bibliotece skorzystać można z elektronicznej lupy, która wyświetla kolory w wysokim kontraście. Do dyspozycji studentów jest dyktafon wyposażony w duże wyczuwalne klawisze, a dokumenty odczytywane są przy pomocy syntezatora. Zajęcia dydaktyczne dla osób niepełnosprawnych organizowane są w miarę możliwości w jednej konkretnej sali wyposażonej w odpowiedni sprzęt, tak aby nie trzeba było go przenosić do innych sal. Jak wynika z informacji przedstawionej przez osobę odpowiedzialną za opiekę nad studentami niepełnosprawnymi, specjalistyczny sprzęt jest sukcesywnie zamawiany w zależności od potrzeb jakie zgłaszają sami studenci.

Studenci z niepełnosprawnością mogą również ubiegać się o przyznanie pomocy materialnej dla osób niepełnosprawnych z funduszu przewidzianego na ten cel w budżecie Uczelni.

Ponadto Uczelnia podpisała umowę o partnerstwie z Fundacją Grupy ERGO HESTIA na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych Integralia, a także stale współpracuje z Fundacją Szansa dla osób niewidomych oraz firmą Altix.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Obsługa administracyjna na kierunku zarządzanie zapewniana jest przez Dziekanat Wydziału Nauk Społecznych oraz aplikację Wirtualny Dziekanat, znajdującą się na stronie internetowej Uczelni. Za jej pomocą studenci mają pełen dostęp do kompletnej dokumentacji związanej z programem kształcenia, procedurach toku studiów, w tym informacji i dokumentów dotyczących przyznawania pomocy materialnej. Kwestie opłat za studia oraz rabatów obsługiwane są przez dział Windykacji. Poza stroną internetową, aktualne informacje zamieszczane są również na tablicach ogłoszeń znajdujących się w różnych miejscach budynku Uczelni. Godziny otwarcia jednostek administracyjnych są, z punktu widzenia studentów, odpowiednie i dostosowane do ich potrzeb. Jak wynika z informacji przedstawionych przez władze Wydziału, skład Dziekanatu na przestrzeni ostatnich lat był sukcesywnie zmieniany, tak aby zapewnić jak najlepszą jakość obsługi studentów. Obecny skład dziekanatu stanowią młode osoby, będące w głównej mierze absolwentami Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej. Jak wynika z opinii zaprezentowanej przez studentów podczas spotkania z ZO PKA, zarówno pracownicy Dziekanatu, działu Windykacji, jak i Biblioteki są osobami przyjaznymi i kompetentnymi, które chętnie służą pomocą. Sprawność i terminy wydawania decyzji nie budzą zastrzeżeń wśród studentów.

1. Ocena – kryterium 5 – w pełni

2. Uzasadnienie

- Pomoc naukową, dydaktyczną i materialną zapewnianą studentom przez Jednostkę należy uznać za odpowiednią. Studenci mają dostęp do nauczycieli akademickich również poza wyznaczonymi godzinami zajęć i zawsze mogą liczyć na indywidualne podejście, natomiast w sprawach bieżących studentów wspiera opiekun roku. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zrzeszania się w organizacjach studenckich, tj. Samorząd Studencki oraz Koła Naukowe, jednakże wykazują niewielkie zainteresowanie (udziałem w kołach naukowych) Wydział Nauk Społecznych zapewnia studentom opiekę materialną we wszystkich formach przewidzianych przepisami prawa, a procedury związane z podejmowaniem decyzji są przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń.

- Jednostka stwarza studentom ocenianego kierunku szereg możliwości związanych z programem mobilności międzynarodowej. Studenci otrzymują kompletne informacje dotyczące programów wymiany podczas spotkań organizacyjnych np. na pierwszym roku studiów. Znikome zainteresowanie studentów udziałem w programach ERASMUS+ związane jest ze zobowiązaniami zawodowymi, a także barierą językową. Studenci posiadają wiedzę dotyczącą systemu punktów ECTS.

- Jednostka oferuje studentom wsparcie zawodowe w ramach działalności Biura Karier, jednakże większość ofert skierowana jest do studentów kierunku pedagogika. Zarówno Biuro Karier jak i Parlament Studentów ściśle współpracuje ze środowiskiem społecznym, gospodarczym i kulturalnym, o czym świadczy mnogość projektów, w których biorą udział, bądź też które organizują, studenci. Samorząd studencki jest istotną jednostką, reprezentującą interesy studentów na Wydziale Nauk Społecznych, a Władze uważają przedstawicieli Samorządu za wartościowych partnerów w dyskusji.

- Studenci ocenianego kierunku w sposób odpowiedni ocenili jakość obsługi administracyjnej na Wydziale Nauk Społecznych GWSH w Gdańsku. Sposób przekazywania informacji oraz rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji jest sprawny. Pracownicy zajmujący się obsługą administracyjną należą do osób kompetentnych, cechujących się wysoką kulturą osobistą i przyjaznym nastawieniem.

4. Zalecenia

Zachęcać studentów do udziału w programach mobilności międzynarodowej. Rozszerzanie oferty Biura Karier w zakresie wsparcia zawodowego, również na kierunek zarządzanie.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

*6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu.**

W Gdańskiej Wyższej Szkole Humanistycznej w Gdańsku funkcjonuje system zapewnienia jakości kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2008 r., natomiast w roku 2012 opracowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wszystkie obszary oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwały Senatu z roku 2012 pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie WSZJK zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwała określa strukturę Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (URJK), Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia (WRJK) oraz organy jednoosobowe, tj. Uczelniany Koordynator ECTS, Kierownik Studium/Pracowni oraz Koordynator przedmiotu. Zadania w zakresie badania opinii studentów/nauczycieli wykonuje Zespół ds. organizacji prac WSZJK, zaś w zakresie monitorowania dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym ankietowania absolwentów, przeprowadzania analizy opinii pracodawców – Biuro Karier.

Treść Uchwały Senatu określa podstawowe zasady funkcjonowania WSZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Obecnie opracowano 10 obszarów funkcjonowania systemu dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące obszary: monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju (1), ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych (2), monitorowanie warunków kształcenia (3), monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia (4), weryfikacja zakładanych efektów kształcenia (5), ocena dostępności informacji na temat kształcenia (6), ocena mobilności studentów (7), badanie losu absolwentów Uczelni (8), ocena aktywności naukowo-badawczej jednostki (9), oraz ocena funkcjonowania Biura Karier. Ponadto na WSZJK składają się regulacje dotyczące procedury wprowadzania zmian w wytycznych dla Rad Wydziałów w sprawie projektowania planów studiów i programów kształcenia, ich realizacji i oceny rezultatów (Uchwała Senatu). Dla sprawnego funkcjonowania WSZJK istotne znaczenie mają informacje o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, Senatu, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny

stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1. *projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, **

Proces projektowania nowych efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest objęty WSZJK. Określa go procedura *wprowadzania zmian w wytycznych dla Rad Wydziałów w sprawie projektowania planów studiów i programów kształcenia, ich realizacji i oceny rezultatów*. Określono w niej podmioty mogące wystąpić z wnioskiem o wprowadzenie nowych lub zmianę istniejących efektów kształcenia dla określonego kierunku, jak również wskazuje udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (w szczególności studentów, absolwentów i pracodawców) w procesie definiowania efektów kształcenia oraz tworzenia programu kształcenia. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni (zwłaszcza przedstawiciele pracodawców) są włączeni w proces projektowania nowych efektów kształcenia oraz ich zmian. W procesie tym wykorzystuje się również oceny nauczycieli akademickich, którzy jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość oceny efektów kształcenia w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym sylabusów, stosowanych form realizacji i weryfikacji efektów kształcenia (*kwestionariusze ankiety dla studentów i nauczycieli w zakresie oceny programu kształcenia, protokół ze spotkania ze studentami*). Ponadto przewiduje się weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii sformułowanych przez absolwentów w procesie ankietyzacji. Absolwenci – poprzez ankietyzację – w której jako interesariusze zewnętrzni mają możliwość dokonania oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy, a zatem sformułowane opinie służą procesowi dokonywania ich zmian.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału udział interesariuszy w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian jest zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad efektami kształcenia poprzez organy kolegialne Uczelni (Senat, Radę Wydziału), Samorząd Studencki, których członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych (choć nieformalne) w proces projektowania efektów kształcenia i ewentualnych ich zmian potwierdzono w czasie rozmów z Dziekanem Wydziału (pełniący również funkcję przewodniczącej Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia). Ich opinie o programie kształcenia zostały wykorzystywane do modyfikacji tych programów. Pracodawcy podkreślali w szczególności brak wiedzy i umiejętności u dotychczasowych absolwentów kierunku *zarządzanie* w zakresie poprawnej komunikacji społecznej, dlatego też na etapie konstruowania programu kształcenia, na wyraźną sugestię praktyków, został wprowadzony moduł kształcenia „*komunikacja społeczna i kultura współczesna*” składający się z trzech przedmiotów: *komunikowanie społeczne; kultura języka i wypowiedzi; elementy kultury współczesnej*. Pracodawcy zwracali również uwagę na przygotowanie praktyczne, co zostało też wzięte pod uwagę przy konstruowaniu programu kształcenia i efektów, a nie zaburzyło założeń związanych z przyjętym przez uczelnię ogólnoakademickim profilem kształcenia. Została również przyjęta zwiększona liczba godzin aktywnych zajęć.

Ocena efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, a także rozmów z Dziekanem Wydziału oraz w dokumentacji z posiedzeń Senatu, Rady Wydziału oraz Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Samorząd Studencki posiada pełną autonomię w zakresie delegowania swoich przedstawicieli

do odpowiednich gremiów, o czym świadczą przedstawione protokoły z posiedzeń sprawozdawczo - wyborczych Parlamentu. Podczas spotkania zespołu oceniającego z Samorządem Studenckim, przedstawiciel Rady poinformował, iż ocena aktywności studenckiej w projektowaniu oraz procesie zmian efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów jest niemożliwa, ponieważ obecnie, Rada pracuje w nowo powołanym składzie, a jej przedstawiciel do tej pory wziął udział w jednym z trzech posiedzeń. Niemniej jednak, zarówno władze Uczelni, jak i studenci wyrazili opinię, iż wszelkie bieżące sprawy zgłaszane są w sposób nieformalny, a ich postulaty, w miarę możliwości brane są pod uwagę. Istotnym elementem branym pod uwagę podczas wprowadzania zmian dotyczących efektów kształcenia jest także badanie oceny jakości zajęć, przeprowadzane wśród studentów kierunku *zarządzanie*, po zakończeniu każdego modułu.

6.1.2. *monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania*

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia są formularze „*Protokół ze spotkania ze studentami, Przedmiotowa karta weryfikacji efektów kształcenia oraz Protokół z egzaminu (zaliczenia na cenę) ustnego*” o osiągniętych przez studentów zakładanych przedmiotowych efektach kształcenia po zakończeniu przedmiotu, sporządzane przez nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na koniec semestru w danym roku akademickim. Zawierają one ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na wszystkich rodzajach zajęć. Zgromadzone informacje są przekazywane Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia, zaś oceny i wnioski z nich wynikające są formułowane w raportach przekazywanych Dziekanowi oraz Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia.

Ponadto, monitorowaniu służy również ocena jakości zajęć dydaktycznych realizowana poprzez proces ankietyzacji studentów, której pytania dotyczą osiągniętych przez nich efektów kształcenia, hospitacje zajęć dydaktycznych, w ramach których oceniana jest m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych z sylabusami/kartami przedmiotu i założonymi efektami kształcenia, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, którego celem jest uzyskanie informacji o przydatności osiągniętych przez nich efektów kształcenia na rynku pracy.

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w procesie dyplomowania służą ogólnouczelniane procedury wdrożone i opisane w Regulaminie studiów oraz Regulaminie Zasad Dyplomowania. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad przygotowania i przyjęcia pracy dyplomowej/końcowej, kryteriów oceny tej pracy, jej wymagań formalnych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia opiniuje tematy prac dyplomowych, które następnie zatwierdzane są przez RW. Każda praca powinna być sprawdzona przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programu antyplagiatoowego.

Proces monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i każdy etap kształcenia, w tym proces dyplomowania. W jego ramach dokonuje się analizy rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów, a jej wyniki zawiera *Sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych*. Sprawozdanie zawiera zestawienie sposobów i metod weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zestawienie działań, które przyczyniły się do poprawy jakości kształcenia. Wydaje się za właściwe podjęcie prac mających na celu usystematyzowanie działań w tym zakresie, bowiem kompleksowe badanie tego procesu z uwzględnieniem innych mierników takich jak: skala ocen oraz odsiew studentów pozwoli w pełni na monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Zespół oceniający zapoznał się ze sprawozdaniami podmiotów odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągnięcia tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami. Po zakończeniu roku akademickiego Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia dokonuje – w postaci sprawozdania - kompleksowej oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia dla wszystkich form i trybów studiów, w danym roku akademickim. Ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia za rok 2014/2015 przedstawiono w czasie wizytacji. Sprawozdania zawierają również plan działań Rady na

kolejny rok akademicki. Rada Wydziału na początku każdego roku akademickiego poświęca jedno ze swoich posiedzeń na ocenę osiągnięć na Wydziale efektów kształcenia oraz funkcjonowania systemu.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w uczelnianym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone w ciągu roku akademickiego (systematycznie), a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia.

*6.1.3. weryfikacji osiągnięć przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, **

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich kierunkach kształcenia, poziomach i profilach studiów, dotyczy: wszystkich efektów kształcenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia. Określone w sylabusach formy i metody weryfikacji efektów kształcenia są zależne od specyfiki danego przedmiotu i efektu. Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się poprzez informacje pochodzące od prowadzących zajęcia (*Przedmiotowa karta weryfikacji efektów kształcenia*), prac dyplomowych i wyników egzaminu (*Protokół z egzaminu (zaliczenia na cenę) ustnego*), a także wyników ankiet przeprowadzonych wśród studentów. Obejmuje swoim zakresem takie działania jak: przestrzeganie regulaminu studiów, regulaminu zasad dyplomowania, egzaminu dyplomowego, monitorowanie prawidłowości oceniania studentów, między innymi poprzez analizę rozkładu ocen z poszczególnych przedmiotów realizowanych na kierunku, monitorowanie stopnia osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia. Sposób weryfikacji efektów kształcenia na obecnym etapie jest monitorowany przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekana, natomiast opracowaniem wyników zajmuje się Zespół ds. Organizacji Prac WSJ.

Prace dyplomowe realizowane na kierunku nie są sprawdzane przez system antyplagiatowy. Aktualnie w przypadku dotychczasowych procedur w zakresie postępowania antyplagiatowego, student składając pracę dyplomową potwierdza jej oryginalność i sprawdzenie pracy w jednym z powszechnie obowiązujących systemów antyplagiatowych. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego (profesora, doktora habilitowanego i/lub doktora) posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie lub zakresie związanym z danym kierunkiem studiów. Student zobowiązany jest do złożenia deklaracji wyboru opiekuna pracy. Opiekunowie prac akceptowani są przez właściwą Radę Wydziału przed rozpoczęciem prowadzenia seminarium po uprzednim przedstawieniu problematyki. Proponowane tematy prac dyplomowych muszą być zaopiniowane przez WRJK i zatwierdzone przez Radę Wydziału, na co najmniej rok przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Dziekanat Wydziału prowadzi ewidencję przyjętych tematów prac dyplomowych.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie zawodowe studenta jest Dziekan oraz pomocniczo powołany przez Rektora Pełnomocnik ds. Praktyk Studenckich, który organizuje i nadzoruje przebieg praktyk. Studenci przed rozpoczęciem praktyk otrzymują skierowanie od Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich w celu realizacji praktyki wraz z programem praktyk, które to dokumenty przekazują w danej instytucji. Zaliczenie odbycia praktyki następuje poprzez odpowiedni wpis do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu, po uprzednim dokonaniu weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia. Weryfikacji efektów kształcenia Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich dokonuje na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyk, dokumentacji przebiegu praktyki prowadzonej przez studenta, a w szczególności dzienniczka praktyk. Na druku opinii o praktyce odbytej przez studenta GWSH w Gdańsku jeden z punktów odnosi się do oceny praktykanta pod kątem wykonywania zadań wynikających z programu praktyk oraz osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W przypadkach budzących wątpliwości interpretacyjne, a dotyczących weryfikacji efektów kształcenia, Pełnomocnik Rektora zwraca się do Dziekana o wydanie decyzji. Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich opracowuje sprawozdanie z osiągniętych przez studentów efektów kształcenia wraz z wnioskami dotyczącymi ewentualnych zmian w programach praktyk lub ich organizacji i przedstawia je Dziekanowi Wydziału.

Podmioty zaangażowane w realizację procesu, o którym mowa to: Wydziałowa Rada ds Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich, Dziekan Wydziału, prowadzący przedmioty oraz Rada Wydziału (raz w roku posiedzenie).

Wydział Nauk Społecznych dokonuje oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych za pomocą hospitacji zajęć wśród nauczycieli akademickich, jak również poprzez ankietyzację studentów. Studenci, w ramach ankietyzacji, dokonują oceny następujących aspektów:

1. *Stosunek wykładowcy do studenta - życzliwość, obiektywizm, przejrzystość wymagań i oceniania studenta,*
2. *Atrakcyjność zajęć dydaktycznych - zrozumiałe, ciekawe, inspirujące, skłaniające do myślenia,*
3. *Obowiązkowość i punktualność wykładowcy,*
4. *Ocena korzyści z zajęć dydaktycznych - wzbogacenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.*

Studenci oceniają każdy z czterech aspektów przyznając punkty w skali od 2 do 5. Na podstawie analizy kwestionariusza oceny zajęć dydaktycznych należy stwierdzić, iż ma on formę bardzo ogólną, która nie pozwala na dokonanie właściwej oceny poszczególnych kryteriów. Szczególne wątpliwości budzi punkt pierwszy. *Życzliwość, obiektywizm oraz przejrzystość wymagań i oceniania studenta* to całkowicie odmienne i niejednoznaczne elementy, których nie należy łączyć jedną oceną. Ponadto należałoby rozważyć zawarcie pytania określającego procent obecności studenta na poszczególnych zajęciach, co pozwoli zweryfikować wiarygodność oceniającego. Dotychczas kwestionariusz nie zawierał miejsca na uwagi studentów. Jednakże, jak wynika z opinii przedstawionej przez władze Jednostki, studenci sami zaczęli notować swoje uwagi na odwrocie kwestionariusza. W odpowiedzi na widoczne zapotrzebowanie studentów, aby wyrazić szerszą opinią dotyczącą realizowanych zajęć oraz nauczyciela akademickiego, przed przystąpieniem do oceny, osoba odpowiedzialna za badanie informuje studenta, iż wszelkie uwagi mogą zawrzeć na drugiej stronie kwestionariusza.

6.1.4. *zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,*

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte WSZJK. Natomiast zasady, warunki i tryb potwierdzania tych efektów Uczelnia określiła w pkt. 7 nowego Regulaminu studiów przyjętego przez Senat na posiedzeniu w dniu 27 marca 2015 r. Uchwałą nr 2/2015. Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzano efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

6.1.5. *wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, **

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało w WSZJK ujęte jako zadanie *badanie losu absolwentów Uczelni*. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej. Wyniki badania losów zawodowych służą do modyfikacji programów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. Jak poinformowano Zespół oceniający w czasie wizytacji monitoring losów zawodowych absolwentów jest systematycznie realizowany od kilku lat (2011) przez Biuro Karier. Badaniem objęci są absolwenci GWSH, którzy: ukończyli studia pierwszego lub drugiego stopnia i studiowali w trybie stacjonarnym bądź niestacjonarnym, ukończyli studia i zdali egzamin dyplomowy w roku akademickim 2011/2012 lub w latach następnych, wyrazili zgodę na uczestnictwo w badaniach losów absolwentów GWSH oraz na gromadzenie, wykorzystywanie i przetwarzanie danych osobowych przez GWSH w celach badawczych. Celem tych badań jest rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów, w tym jej gospodarczych i psychospołecznych uwarunkowań oraz dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Badanie przebiega trój etapowo (etap I – pozyskanie dobrowolnej zgody studentów na uczestnictwo w badaniach losów absolwentów oraz na gromadzenie, wykorzystywanie i przetwarzanie danych osobowych przez GWSH w celach badawczych, etap II – zbieranie, gromadzenie i porządkowanie informacji dotyczących sytuacji zawodowej absolwentów i jej uwarunkowań po sześciu miesiącach oraz po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów, etap III – analiza uzyskanych wyników badania

oraz formułowanie wniosków i zaleceń). Na podstawie wyników analizy statystycznej formułowane są wnioski z badań będące przesłankami do określania zaleceń dotyczących realizacji strategii rozwoju Uczelni, a przede wszystkim dostosowywania oferty edukacyjnej, programów i procesu kształcenia do zmieniającego się rynku pracy. Integralnym celem badań jest rozpoznawanie zapotrzebowania rynku pracy na specjalistów o określonych kompetencjach obejmujących wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które są lub mogą być w ofercie edukacyjnej GWSH.

Opracowywany przez Biuro Karier po każdym rocznym cyklu kształcenia raport zawierający wyniki badań, wnioski i zalecenia, przekazywany jest Rektorowi, Kanclerzowi, Prorektorom, Dziekanom i Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia.

Ankieta daje możliwość odniesienia przydatności na rynku pracy osiągniętych efektów kształcenia, jak również wpływu wykształcenia nabytego w Uczelni na karierę zawodową, a także pozwala na wskazanie możliwości ewentualnego rozwoju oferty kształcenia. Stworzono zatem w Uczelni możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie karier zawodowych absolwentów jest Biuro Karier GWSH. Programem monitorowania losów zawodowych absolwentów objęci są wszyscy absolwenci, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu. Studenci otrzymują stosowny formularz przed obroną pracy dyplomowej i na tej podstawie gromadzone są informacje do bazy danych. Ankietyzacja prowadzona jest w formie elektronicznej, a absolwenci mają dwa tygodnie na jej odesłanie. W przypadku, gdy student nie odeśle wypełnionego kwestionariusza, pracownicy Biura Karier wysyłają wiadomość z przypomnieniem o badaniu. Pierwszy etap badania przeprowadzany jest po 6 miesiącach od ukończenia studiów, a następny po 3 i po 5 latach. Z informacji przedstawionych przez pracowników Biura Karier wynika, iż zwrotność ankiet stanowi ok 20-30%. Skrócone opracowanie wyników rozsyłane jest za pomocą NEWSLETTER'a do absolwentów oraz starostów grup, z prośbą o udostępnienie raportu zainteresowanym studentom. W raporcie zaprezentowanym podczas wizytacji przedstawiono analizę dotyczącą pojedynczych wydziałów, natomiast nie wyszczególniono konkretnych kierunków studiów, co uniemożliwia dokonanie właściwej oceny sytuacji absolwentów kierunku *zarządzanie* na rynku pracy. Należałoby podjąć działania umożliwiające dokonanie analizy dotyczącej konkretnych kierunków.

Drugim narzędziem do pozyskiwania informacji na temat poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prezentowanych przez absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy jest ankietyzacja badająca opinię pracodawców o absolwentach GWSH. Badanie jest cykliczne i objęto nim pracodawców z województwa Pomorskiego oraz Zachodniopomorskiego. Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz opinii pracownika Biura Karier stwierdza się, iż zwrotność ankiet wśród pracodawców jest niewielka. Główną przyczyną jest jej obszerny charakter, a niejednokrotnie trudność w identyfikacji pracownika będącego absolwentem GWSH w Gdańsku. Ankiety dotyczące absolwentów ocenianego kierunku nadesłane zostały w liczbie od 3 do 5 w ciągu ostatnich 3 lat, co nie stwarza możliwości wyciągnięcia wiarygodnych wniosków z badania.

Studenci nie uczestniczą w przygotowaniu narzędzi wykorzystywanych do monitorowania losów zawodowych absolwentów, jak również, nie są obecni w ewaluacji wykorzystywanego narzędzia badawczego. Sugeruje się podjęcie działań, które zwiększą świadomość studentów dotyczącą celu badania oraz sposobu wykorzystywania wyników, co w perspektywie mogłoby wpłynąć na zwiększenie odsetka zwrotu kwestionariuszy.

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

WSZJK w ramach przyjętych rozwiązań obejmuje weryfikację kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Działania w tym zakresie są realizowane poprzez wprowadzoną Zarządzeniem Rektora - *procedurę systemu okresowej oceny nauczycieli akademickich (w tym zasad hospitacji zajęć dydaktycznych oraz zasad przeprowadzania studenckiej ankiety oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych)*, a także procedury WSZJK – *monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju*. Powyższe potwierdzono w czasie rozmów z Dziekanem Wydziału oraz spotkań z kadrą i studentami. Prowadzona ocena przyczynia się do monitorowania i podniesienia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących zjawiska patologiczne związane z procesem

kształcenia.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie w zakresie zgodności ich kwalifikacji z prowadzonym kierunkiem studiów, pod kątem adekwatności do zakładanych efektów kształcenia, ocenę aktywności naukowej, ocenę podnoszenia kwalifikacji kadry. W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, możliwość publikowania przez nauczycieli w wydawnictwie uczelnianym, uczestniczenie w programach wymiany międzynarodowej, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finansowanie ich udziału w konferencjach naukowych.

Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego, są formułowane, a zróżnicowanie ocen potwierdza ich rzetelność. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć (regularność, punktualność, przydatność materiałów dydaktycznych, stosowane metody nauczania, przygotowanie do zajęć) oraz możliwość sformułowania zaleceń w celu dalszej poprawy. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie. Ankiety zawierają różnorodne oceny i wskazówki stanowiące podstawę przez osobę hospitującą słabych elementów procesu dydaktycznego, mogące służyć poprawie jakości pracy prowadzącego zajęcia.

Powyższe potwierdziło spotkanie z kadrami prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów oraz rozmowa w Dziekanem Wydziału.

Przegląd tych działań i stosowanych w ich ramach metod dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach procesu *monitorowania warunków kształcenia*.

Studenci formułują swoje opinie dotyczące jakości pracy kadry dydaktycznej poprzez Ankietę oceniającą nauczycieli akademickich GWSH. Badaniu podlegają wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów kierunku *zarządzanie*. Ocena dokonywana jest cyklicznie, dwa razy w ciągu roku akademickiego (po zakończeniu zajęć w semestrze zimowym oraz letnim). Jednostką odpowiedzialną za opracowanie wyników z przeprowadzonych badań jest Zespół ds. Organizacji Prac Wewnętrznych Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Kwestionariusze przekazywane są studentom w formie papierowej, a po dokonaniu oceny, zgodnie z przyjętą procedurą, zabierane są przez pracownika, niebędącego nauczycielem akademickim. Zestawienia wyników dokonano w październiku, po zakończeniu sesji poprawkowej. Wyniki ocen omawiane są na poziomie zakładów, całej jednostki, a także w indywidualnych rozmowach z pracownikami. Wyniki osobowe nie są upubliczniane. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili jednoznaczną opinię, iż nie są zainteresowani wynikami ankiet oceny nauczycieli akademickich, ponieważ ewentualne zmiany, jakie mogłyby być wprowadzone nie będą już ich dotyczyć. Mimo wszystko, wydaje się zasadne podjęcie działań zmierzających do upowszechnienia wśród studentów informacji odnośnie tego, w jaki sposób wyniki badań zostają wykorzystane w celu doskonalenia procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Opracowane wyniki badań, stanowią część składową okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie należytego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 111 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Na podstawie dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu w postaci raportów należy stwierdzić, że wyniki ankiet studenckich przeprowadzanych na ocenianym kierunku są zdecydowanie pozytywne, co potwierdzają także studenci. Z informacji przedstawionej przez autorów Raportu Samooceny oraz władze Wydziału, w przypadku negatywnej oceny pracownika naukowo-dydaktycznego, Uczelnia nie przedłuża z taką osobą kontraktu w kolejnym roku akademickim.

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Ankietę oceny nauczycieli akademickich przeprowadza się raz w roku i obejmuje ona cykl

zajęć dydaktycznych. Studenci oceniają w skali od 2 do 5 pracę nauczyciela i zajęcia dydaktyczne, w których uczestniczyli, w następujących parametrach: I. przygotowanie do zajęć i zaangażowanie wykładowcy, II. komunikatywność wykładowcy i przystępność (jasność i zrozumiałość) przekazywanej wiedzy, III. atrakcyjność zajęć dydaktycznych (ciekawe, inspirujące, skłaniające do myślenia), IV. obiektywizm i przejrzystość wymagań i oceniania studentów, V. ocena korzyści z zajęć dydaktycznych – wzbogacenia wiedzy, rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych, VI. obowiązkowość i punktualność wykładowcy, VII. życzliwość wykładowcy. Wyniki ankiety, która jest integralnym i istotnym elementem Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia, przekazywane są do przewodniczącego Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz przewodniczącemu wydziałowej komisji oceniającej nauczycieli akademickich. Każdy wykładowca, po zakończeniu zajęć dydaktycznych i po wystawieniu ocen, może zapoznać się z dotyczącymi jego osoby wynikami ankiety. Rektor, Prorektorzy i Dziekani mogą przeprowadzać rozmowy z wybranymi nauczycielami akademickimi w celu omówienia wyników ankiet i sformułowania zaleceń dydaktycznych. Wyniki ankiet uwzględniane są jako jeden z elementów oceny nauczycieli akademickich i uwzględniane są przy ustalaniu polityki kadrowej uczelni. Anonimowe badanie ankietowe studenckiej oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych prowadzonych w GWSH zrealizowano w maju i czerwcu 2014 roku. (wyniki zostały udostępnienie Zespołowi).

Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom (z jedną osobą rozwiązano stosunek pracy). Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Dziekana i Rektora, którzy mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzanie rozmów z dydaktykami. W czasie wizytacji poinformowano, iż na podstawie wyników oceny okresowej prowadzi się w Uczelni politykę kadrową, a także kontrolę w zakresie regularności i punktualności odbywanych zajęć. Procedura ankietyzacji wpływa na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej, co potwierdza analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika. Wyniki tej oceny są przekazywane do Samorządu Studentów. Dzięki temu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody). W celu właściwego wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry zasadna jest ocena stosowanego dotychczas arkusza oceny. Pytania dotyczą m. in. stosunku wykładowcy do studentów, atrakcyjności zajęć dydaktycznych obowiązkowości i punktualności wykładowcy, oraz ocenę korzyści z zajęć dydaktycznych (tj. stopnia wzbogacenia wiedzy, rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych). Przyjęto skalę ocen od 1 do 5. Stosowana forma opracowania wyników z dokonania tej ma charakter danych statystycznych.

Dokumentacja zawierająca ocenę kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów stanowi podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrę akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian np. w obsadzie zajęć dydaktycznych (np. odsunięcie od prowadzenia zajęć), organizowaniem szkoleń z zakresu doskonalenia metod i technik dydaktycznych.

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

Wdrożony w Uczelni WSZJK, przewiduje *monitorowanie warunków kształcenia*. Obejmuje m. in. monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej poprzez sporządzanie raz w roku sprawozdania dotyczącego dostosowania bazy materialnej do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Elementy, które podlegają tej ocenie to: badanie wielkości i stanu pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia tych pomieszczeń w środki audiowizualne, liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych (maksimum i minimum) na poszczególnych latach studiów określonego kierunku (liczebność tych grup jest uzależniona od możliwości lokalowych Uczelni, a jednocześnie powinna stworzyć realne możliwości aktywnego uczestnictwa studentów w zajęciach dydaktycznych), liczba studentów przypadających na jednego pracownika wchodzącego w skład minimum kadrowego, liczba uczestników seminarium

dyplomowego oraz liczba seminarzystów pozostająca pod opieką 1 nauczyciela akademickiego, dostosowanie obiektów dydaktycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych, dostęp studentów do pomocy naukowych, w tym biblioteki i czytelni, do stanowisk komputerowych. Ponadto system obejmuje funkcjonowanie środków wsparcia materialnego dla studentów, ocenę funkcjonowania i oferty biblioteki uczelnianej, badanie dostępności studentów do informacji o toku studiów, ocenę możliwości samorozwoju studentów w kołach naukowych, badanie i doskonalenie jakości obsługi administracyjnej studentów oraz ocenę dostępności pracowników dla studentów. Za zapewnienie odpowiednich warunków dydaktycznych odpowiadają: Kanclerz, Dziekan, Kierownik Biblioteki oraz Kierownik Administracyjny.

W czasie wizytacji władze Wydziału poinformowały, iż w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia włączani są prowadzący zajęcia poprzez obowiązek dbania o odpowiednie zaplecze dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć. Studenci mają możliwość dokonania oceny bazy dydaktycznej, w której realizowane są praktyki zawodowe, a ich opinie przekazuje się do Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich.

Wskazane byłoby włączenie w realizowany dotąd zestaw działań zmierzających do zapewnienia właściwej jakości procesu kształcenia na ocenianym kierunku, procedury oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, oraz objęcie tą procedurą wszystkich interesariuszy wewnętrznych uczestniczących w realizacji procesu kształcenia, tj. nauczycieli akademickich, studentów, pracowników administracji itp. Nie określono narzędzia za pomocą którego studenci mieliby możliwość dokonania kompleksowej oceny aktualnego stanu infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Założenia systemowe przewidują sporządzanie sprawozdania na temat dostosowania bazy materialnej do prowadzenia zajęć dydaktycznych, jednak takiego sprawozdania nie sporządzono.

Jednostka nie posiada usystematyzowanych mechanizmów, które włączają studentów w ocenę zasobów materialnych, wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku. Studenci w sposób formalny nie mają także możliwości dokonania oceny dotyczącej infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia oferowanych przez jednostkę. Jednakże, jak wynika z informacji przedstawionych przez studentów ocenianego kierunku podczas spotkania z ZO PKA, są oni świadomi tego, że w każdej sprawie mogą zgłosić ewentualny problem do przedstawicieli Samorządu Studenckiego lub bezpośrednio do władz Wydziału, a ich postulaty nie zostaną zignorowane.

6.1.9. sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia

Sposób gromadzenia danych, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia nie został ujęty w WSZJK jako proces. Wdrożony w Uczelni WSZJK nie przewiduje procedur mających na celu dokonywanie oceny przyjętego systemu gromadzenia i analizy danych oraz dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia.

Wg informacji uzyskanych w czasie wizytacji Dziekanat Uczelni gromadzi dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia w formie dokumentacji zbiorowej oraz indywidualnej poszczególnych studentów. Dokumentacja ta jest odpowiednio opisana i uporządkowana. Analizę semestralną (formalną) przeprowadza Dziekan. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane RW i Senatowi Uczelni. Analiza danych ma charakter interpretacji ilościowych (w postaci dokładnych statystyk), brak jest wniosków i rekomendacji wynikających z ankiet.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż tylko niektóre elementy funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, opisane w kryteriach 6.1.1. – 6.1.7, są przedmiotem obrad podmiotów realizujących zadania WSZJK. Są to: protokoły Senatu i RW, sprawozdania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz sprawozdania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

WSZJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o toku studiów, tj. wczesnego informowania studentów o zmianach w planowanych zajęciach, harmonogramie zajęć i konsultacji z nauczycielami akademickimi, terminach zaliczeń przedmiotów, zasadach rekrutacji określonych przez Senat, regulaminie studiów, regulaminie dyplomowania. Informacje te są przekazywane na stronie internetowej Uczelni. Wdrożony w Uczelni WSZJK nie przewiduje procedur mających na celu

dokonywanie oceny dostępu do informacji o programie kształcenia oraz o jego wynikach.

W czasie wizytacji poinformowano, iż w zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie obowiązujące standardy. Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji znajdują się w sylabusach, które są przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć. Plany studiów są dostępne na stronie internetowej, która zawiera również podstawowe informacje ogólnouczelniane dotyczące zasad rekrutacji, organizacji roku akademickiego. Jak wynika z przeprowadzonego badania ankietowego, zdecydowana większość studentów zapoznała się z programem kształcenia. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu. Wyniki egzaminów i zaliczeń ustnych ogłaszane są bezpośrednio po ich zakończeniu, zaś prac pisemnych w sposób uzgodniony z egzaminatorem lub poprzez indywidualne konta internetowe. Studenci mogą drogą elektroniczną (Wirtualny Dziekanat) kontaktować się z Dziekanatem w celu uzyskania stosownych informacji.

Brak jest jednak powszechnego dostępu do informacji o WSZJK i efektach jego działania. Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system, który powinien czuwać nad zapewnieniem studentom dostępu do aktualnych informacji o programach kształcenia, zakładanych efektach kształcenia, procedurach toku studiów. Nie jest też weryfikowana aktualność i kompletność informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni, niezbędnych dla studentów.

Oceniając powyższe należy uznać że nie w pełni zapewniono wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z pracownikami Uczelni oraz studentami ocenianego kierunku należy stwierdzić, iż dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia jest odpowiedni. Studenci wyrazili pozytywną opinię dotyczącą strony internetowej Uczelni, na której zamieszczane są aktualne dokumenty oraz wiadomości dotyczące życia Uczelni. Uzupełnienie strony internetowej stanowią tablice ogłoszeń zlokalizowane w budynku głównym uczelni. Ponadto ważnym źródłem informacji dla studentów jest NEWSLETTER GWSH, do którego student może się dobrowolnie zapisać. W ramach NEWSLETTER'a studenci otrzymują bieżące informacje m.in. z Biura Karier, dotyczące ofert pracy, stażu i praktyk, a także wydarzeń organizowanych przez Biuro Karier bądź Parlament Studentów. Jednostka nie prowadzi badań satysfakcji studentów z dostępności i aktualności informacji, jednakże z opinii przedstawionych zarówno przez studentów, jak i władze Wydziału, niewielka liczba studentów ocenianego kierunku powoduje, iż wszyscy się znają, a studenci chętnie zgłaszają ewentualne problemy, które w miarę możliwości są korygowane przez pracowników Uczelni.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia uważa, że ważną częścią składową omawianego procesu są anonimowe ankiety studenckie, które obejmują wszystkie przedmioty i wszystkich prowadzących zajęcia. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, wyniki z monitorowania władze Uczelni wykorzystują do modyfikacji programu kształcenia, aby umożliwić on studentom zdobycie jak najlepszej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia formułuje wnioski, propozycje, sugestie, które należy podjąć, a ich główny cel to uproszczenie sprawozdania z działania wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia. Rada sugeruje, aby sprawozdania z poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni były jednocześnie załącznikami do sprawozdania z działania wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia; sugeruje aby sprawozdania z poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni były tak formułowane, aby bezpośrednio nawiązywały do poszczególnych punktów i podpunktów sprawozdania z podziałem na kierunki studiów. Sprawozdania z poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni zawierały stosowne wnioski, proponuje się, aby rozszerzyć niektóre działania Uczelni, np. międzynarodowa wymiana studencka, konferencje naukowe.

1. Ocena – kryterium 6 – *w pełni*

2. Uzasadnienie

Podsumowując można stwierdzić, iż WSZJK obejmuje prawie wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. System jest spójny.

- Zakres oceny efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia sprzyja ich doskonaleniu. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.

- Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia, wskazane w uczelnianym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów są prowadzone w ciągu roku akademickiego (systematycznie), a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia.

- Proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich w stosunku do przyjętych efektów kształcenia i metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia ich osiągnięcia.

- Uczelnia określiła zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w Regulaminie studiów.

- Monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało w WSZJK opisane. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności pro jakościowej. Wyniki badania losów służą do modyfikacji programów kształcenia pod kątem przydatności na rynku pracy. W Uczelni stworzono możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

- Polityka kadrowa obejmuje proces weryfikacji kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Ocena kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów stanowi podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrę akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian mających na celu doskonalenie procesu kształcenia. Wskazane byłoby włączenie w realizowany dotąd zestaw działań zamierzających do zapewnienia właściwej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, procedury oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, oraz objęcie tą procedurą wszystkich interesariuszy wewnętrznych uczestniczących w procesie realizacji procesu kształcenia, tj. nauczycieli akademickich, studentów i pracowników administracji.

- Wdrożony w Uczelni WSZJK nie przewiduje procedur mających na celu dokonywanie oceny przyjętego systemu gromadzenia działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia.

- W zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie obowiązujące standardy. Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system. Nie jest też weryfikowana aktualność i kompletność informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni niezbędnych dla studentów. Brak jest powszechnego dostępu do informacji o WSZJK i efektach jego działania.

4. Zalecenia

Szersze upowszechnianie dostępu do informacji o WSZJK i efektach jego działania.